Pošt. plaćena u got.

GODINA X.

OŽUJAK
TRAVANJ
BROJ 3 - 4
1939.

Salezijanski vjesnik

26402

Poruka Uprave suradnicima

Uprava je salezijanskog suradništva poslala Salezijanski Vjesnik svima suradnicima i suradnicama, jer je ovaj Vjesnik njihovo društveno glasilo. Mnogi su suradnici ipak vratili Vjesnik, i to zbog toga jer ga smatraju običnim glasnikom, na koji se može ili se ne može pretplatiti uz cijenu, koja je naznačena, a u smislu podupiranja katoličke štampe i čitanja dobrog štiva. Zato Uprava poručuje svima suradnicima i suradnicama ovo:

Savez salezijanskih suradnika jest katolička organizacija potvrđena od crkvene vlasti kao dio redovničke salezijanske obitelji. A Salezijanski je Vjesnik glasilo, koje veže članove ovoga Saveza sa salezijanskom obitelji, pa samo putem toga Vjesnika mogu oni da prate rad salezijanaca i da sudjeluju u njem. Zato je dobro da svaki pravi član prima Vjesnik. Pretplata na Vjesnik ima da pokrije tiskarske troškove, ali ona nije uvjet za primanje Vjesnika. Po pravilu se Vjesnik šalje besplatno svakom suradniku, koji zbilja surađuje sa salezijancima, to jest koji radom ili novčano podupire salezijanske pothvate i djela na pr. odgoj omladine, gradnju crkve Marije Pomoćnice, školovanje salezijanskih kandidata, podupiranje salezijanskih misija, širenje naših izdanja, pa i time da plaća koju sv. Misu kod salezijanaca ili se upiše u Misni savez itd... I samo oni, koji za salezijanska djela ne doprinose godišnje u novcu i u radu bar **deset dinara**, dužni su da daju za Vjesnik pretplatu. Molimo dakle da suradnici ovo upamte i prema tome se ravnaju, te prime svoje glasilo kao nešto što im pripada bilo plaćujući pretplatu bilo podupirući koje salezijansko djelo.

Suradnici, koji ne znaju ili ne mogu čitati, mogu biti učlanjeni u savez i biti dionici svih njegovih duhovnih dobara a da ne primaju Vjesnika.

Da svi članovi upoznaju točnije svoja prava i dužnosti u ovom savezu, izdali smo Pravilnik Saveza salezijanskih suradnika. To je izdavanje također skopčano s velikim tiskarskim troškovima. Ali Uprava šalje Pravilnik s ovim brojem Vjesnika svakom suradniku besplatno sa željom da ga svaki dobro prouči i po njemu udesi svoj život onako, kako je to propisao i ostavio naš Utemeljitelj sveti Ivan Bosko (Dobrovoljni dar za Pravilnik primamo zahvalno). Želja je uprave da suradnici upoznavši temeljito svoj savez upoznaju i druge s njim i privuku ih. I sada u Marijinom mjesecu suradnici će najviše ugoditi svojoj nebeskoj Majci, Pomoćnici kršćana, ako svaki od njih nađe bar jednog novog suradnika. To će biti mirisni cvijetić na oltar svibanjskoj Kraljici. Koji nađe novog suradnika, neka pošalje njegovo **ime i prezime te točnu adresu** ovoj Upravi, jer članom može postati samo ako se zbilja upiše u naš glavni imenik. U tu svrhu prilažemo ovom Vjesniku i arak za prijavu novih suradnika. I ujedno neka se javi dali dotični želi primati suradničko glasilo Salezijanski Vjesnik.

Ljubimo i širimo svoj Savez kao prava djeca Marije Pomoćnice i svetog Ivana Boska!

Svima svojim suradnicima i suradnicama kao i ostalim čitateljima našega Vjesnika mnogo milosti od Uskrsnulog Spasitelja želi

Uprava Salezijanskog suradništva
Zagreb — Vlaška 38

SALEZIJANSKI VJESNIK
GLASILO • SALEZIJANSKOG • SURADNIŠTVA
GOD. X. OŽUJAK - TRAVANJ BROJ 3-4.

Uspomeni velikoga Pape Pija XI.

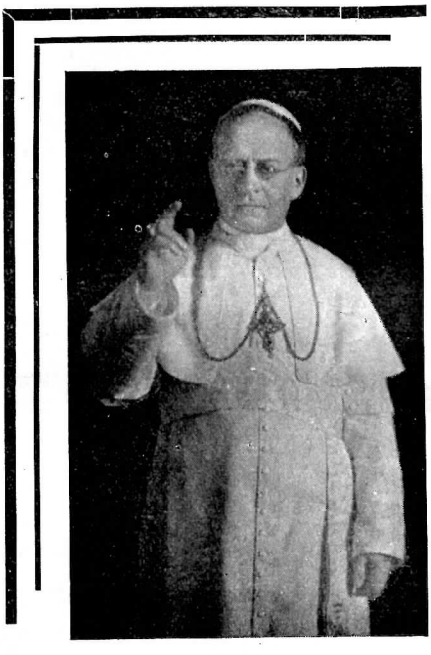

Ne može naš list ni u malom opsegu obuhvatiti sva djela velikoga Pape Pija XI., koji je bio 17 godina zajednički otac svega kršćanskoga svijeta. Za to bi trebalo debele knjige. Ipak nas ljubav sili, da progovorimo i mi o njemu, iako malo i nesavršeno. Nijednomu papi, možemo s pravom ustvrditi, ne duguje salezijanska obitelj toliko zahvalnosti, koliko blagopokojnom Piju XI. Njegove lične veze sa sv. Ivanom Boskom, a zbog njega i sa salezijanskom družbom, bile su u najvećoj mjeri srdačne i prijateljske.

Papa Pijo XI. s pravom je prozvan Don Boskovim Papom.

* *

Prvo viđenje s Don Boskom

Da je mladi svećenik Ahil Ratti već dugo vremena želio iz bližega upoznati Don Boska i njegov rad, to je izvan svake sumnje. Ime skromnoga svećenika Don Boska i glas o njegovim omladinskim ustanovama pukao je ne samo po čitavoj Italiji, nego i po ostalim europskim i vaneuropskim zemljama. Već je to bilo dosta, da mladi svećenik, pun želja za svetim idealima, zaželi upoznati čovjeka, čije bi mu poznanstvo moglo obogatiti dušu i oplemeniti srce.

Njegova se želja ispunila god. 1883., u vrijeme, kad se sv. Ivan Bosko vratio iz Pariza s dugog i pobjedonosnog puta. Tada je sva štampa bez iznimke govorila o Don Bosku.

Ahil Ratti, budući Papa, bio je tada mlad svećenik, pa nikomu u Turinu nije upala u oči njegova pojava. Ali nema sumnje, da je on došao u Turin k Don Bosku s velikim osjećajima u srcu. Najprije unišao je pobožno u svetište Marije Pomoćnice, poklonio se pred Presvetim, digao pogled na čudotvornu sliku Marije Pomoćnice, za koju je čuo, da je Don Bosko toliko ljubi, a onda je izašao na dvorište velikog zavoda, u želji da se negdje sastane s Don Boskom. Brzo su ga odveli k Don Bosku, koji je u to vri-

jeme vjerojatno bio zaposlen s primanjem stranaka i rješavanjem dnevnih posala. Upoznadoše se. Mladi svećenik našao je ono, što je tražio: svoj ideal, velikog čovjeka, velikog sveca. Don Bosko je potpuno zadovoljio gosta svojom pojavom. Pripovijedao mu je ono, što je gost htio, o načinu svoga odgajanja, o radu na dušobrižničkom polju, o apostolatu štampe; pokazao mu je svoj zavod, škole, radionice, tiskaru, koja je bila jedna od najvećih u Turinu. Razložio mu je i napore, preko kojih je došao do svega toga, što ima. Na koncu svetac ga je pozvao na svoj skromni objed. Mladi je svećenik bio oduševljen i prihvatio je poziv. Bilo je to baš u dane, kad se kod Don Boska sastali ravnatelji raznih salezijanskih kuća, da u zajednici s ocem vijećaju o pitanjima družbe i poteškoćama odgoje. Tu je mladi Ahil Ratti imao prilike da bude upućen u sve intimnosti Don Boskova rada. Kad je vidio, da bi možda njegova nazočnost mogla smetati kućnom redu, htio je da se po svršenom objedu zahvali i ode. Ali ne! Don Bosko ga ne pušta. On hoće, da mladi svećenik ostane kod njega više vremena. „Ostanite, ostanite, vidjet ćete, kako to mi rješavamo svoje poslove.“ I ostao je. Kad je došlo vrijeme rastanka, mladi se Ratti duboko zahvaljuje na iskazanim uslugama i hoće da se na neki način oduži za gostoprimstvo. Svetac ga odbija govoreći: „Vi ćete moći da budete našoj družbi od koristi na drugi način.“

To je bio prvi i posljednji sastanak budućega Pape Pija XI. sa svetim Ivanom Boskom. Svetac je pet godina kasnije umro. Je li mladi svećenik, zaposlen u novim službama, zaboravio ovaj sastanak? Čini se, da nije nikada. Kad je god. 1929., 19. ožujka, u svom svečanom govoru govorio o novom blaženiku Ivanu Bosku, onda se sjetio i ovog sastanka. „Prošlo je već punih 46 godina,“ izrazio se, „a nama se čini, kao da je to bilo jučer, što više, kao da je danas, gdje gledamo Don Boska još uvijek onakvog, kakvog smo ga gledali i slušali onda.“ Drugi put izjavljuje Papa, da su oni dani zajedničkoga boravka bili za nj dani veselja i utjehe, što ih može pravo cijeniti samo onaj, koji je imao veliku sreću kao on.

Zahvalnost Papina prema Don Bosku

„Vi ćete moći da budete od koristi našoj družbi na drugi način.“ Ovih riječi mladi Ahil Ratti nije nikada zaboravio. Veliki ljudi ne mogu biti nezahvalni. Kad je postao Papom, ove su riječi dobile za njega značenje pravih proročanskih riječi. To je Papa izjavio u prijateljskom razgovoru s jednim kardinalom. „Čim sam, po svom izboru za Papu, izrekao u konklaveu riječi pristanka, učinilo mi se, da vidim uz bok Don Boska, baš onakvog, kakvog sam vidio u Turinu. Tada mi se pričinilo, da mi izgovara one davne čuvene riječi: „Vi ćete još moći koristiti našoj družbi.“ Odmah onoga trenutka došla mi je na pamet misao i odluka, da se zauzmem za parnicu njegova proglašenja blaženim.“

Parnice, koje se vode, kad nekoga treba proglasiti blaženim ili svetim, jesu vrlo zamršene i teške. Sretan izid takih parnica ovisan je o hiljadu činitelja, koji na parnicu utječu. Zamršenosti su to veće, što je mnogobrojniji rad sluge Božjega, o kome se parnica vodi. Vođenje parnice o svetosti Don Boska bilo je naročito teško. Don Bosko nije bio na pr. jedna sv. Terezija od Djeteta Isusa, koja je sav svoj život provela u granicama jednog zatvorenog samostana. Don Boskova se djelatnost protegnula na sve panoge rada. On je došao u dodir s nebrojenim četama najrazličitijih osoba. U svom djelovanju posluživao se, prema duhu vremena, metoda, koje još nisu bile utrte i kojima je tek trebalo priboriti poštovanje i zakonitost. Don Bosko je bio ličnost, koju je jako teško bilo pravilno ocjeniti, jer ju je bilo jako teško posve iscrpljivo proučiti.

Pijo XI. proslavio je u 17 godina

svoga vladanja 42 beatifikacije i 26 kanonizacija. Velik zaista broj! Ali mu je bez sumnje najviše posla zadala parnica sv. Ivana Boska. Pa ipak on Don Boska nije nikada izgubio s vida. Nije on, istina, svojim ugledom ni najmanje smetao, da se u toj stvari ide posve zakonitim putem, ali je ipak svojim ličnim nastojanjem i svojom duhovitošću prebrodio mnogo poteškoća.

Tako je došlo do beatifikacije 2. lipnja 1929. godine, svečanost bez para. Već 27. rujna pređašnje godine rekao je Papa jednom brazilskom biskupu, salezijancu, da bi ga vrlo tješilo, kad bi mogao proslaviti svoj svećenički jubilej zajedno s beatifikacijom sv. Ivana Boska. To se onda činilo snom, ali do toga je došlo. K ovomu Papinu veselju pridružilo se i drugo. One godine rješilo se važno rimsko pitanje, pomirila se Sv. Stolica i kraljevina Italija. Za to je Papa u svom govoru o novom blaženiku, nakon što je prvi otišao, da mu se pomoli, mogao kazati ove utješne riječi: „Za vrijeme naše molitve pred moćima bl. Ivana Boska, došla nam je misao, kako je osobitom Providnošću Početnika sviju dobara došlo do toga, te je prvi, komu smo iskazali nebeske časti, otkako smo zaključili pakt vrlo željkovanog mira s kraljevstvom italijanskim, bio Ivan Bosko, koji je, duboko ožalošćen zbog kršenja prava Sv. Stolice, više puta uznastojao, kako bi se ta prava opet poštivala i kako bi se opet na prijateljski način izgladio otpad, koji je Italiju istrgao iz očinskog zagrljaja.“

Tako je sv. Otac pred cijelim svijetom priznao sv. Ivanu Bosku zasluge, što ih je stekao kod izmirenja Sv. Stolice i kraljevine Italije. S time je Papa namignuo i na činjenicu, kako su salezijanski omladinski domovi, koji su preplavili Italiju, stvorili u Italiji nove generacije, sasvim različite od

Sv. Oca Papu Pija XI. svečano nose u baziliku sv. Petra prilikom kanonizacije Don Boska.

liberalnih prošloga vijeka, generacije, koje su ovo pomirenje sa Sv. Stolicom s oduševljenjem primile i dočekale. I sam Musolini bio je pitomac salezijanskog zavoda.

Nije trebalo čekati dugo vremena, malenkost od pet godina, i Papa je Pijo XI. opet mogao pokazati svoju veliku ljubav prema sv. Ivanu Bosku. Bilo je to na Uskrs god. 1934., kad je uslijedila kanonizacija sv. Ivana Boska. Način, kako je Papa pokazao tu ljubav, jest jedinstven u povijesti Crkve. Po želji samoga Pape sveti je Ivan Bosko imao biti proglašen svecem na sam Uskrs, na najveći crkveni blagdan. Uskrs je one godine dobio osobit sjaj zbog velikih crkvenih sve-

čanosti. Na Uskrs su se imale završiti jubilarne svečanosti svete godine i 1900-godišnjica spasenja ljudskoga roda. I opet je Papa u najsvečaniji trenutak, kad je čitavi kršćanski svijet gledao u nj, progovorio o Don Bosku. „Don Bosko", reče toga dana, „imao je posebno poslanstvo, posebnu zadaću, da nastavi djelo Otkupljenja, da širi i daje u obilatoj mjeri dušama najdragocjenije plodove Otkupljenja." I opet se sjetio svoga ličnog poznanstva s Don Boskom: „Još se uvijek sjećamo s najvećom nasladom, kako je u dalekim danima naše mladosti Don Bosko bio nama potpora i poticaj u naukama. Njemu smo se divili zbog velikih djela, koje je izvršio, i zbog njegovih visokih kreposti."

Drugi dan primio je Papa u crkvi sv. Petra sve salezijance, salezijanske pitomce i salezijanske suradnike, koji su došli u Rim na proslavu. Preko 20.000 ljudi sa svih strana svijeta. Kad se među mnoštvom salezijanskog svijeta pojavio toga dana časni lik, sv. Oca, iz grla se sviju čuo povik: *„Živio Don Boskov Papa."* Papa je s osobitim veseljem slušao taj pozdrav. Kad je sjeo na prijestolje, spomenuo je odmah taj pozdrav i rekao: „Vi sami znate, kako dijelimo punom dušom s vama vašu radost. Mi se Don Bosku ne samo divimo, nego smo ga osobitom milošću Božjom i lično poznavali. Mi smo od njega primili žive i očinske izraze naklonosti, mi smo tako rekavši s njime sklopili pravo prijateljstvo, kakvo samo može da sklopi vrijedan starac i apostol u svećeničkoj službi s mladim svećenikom."

Ali Papi nije bilo ni to dosta, što je Don Boska na tako svečan način proslavio prigodom njegove kanonizacije. On je i kasnije u stotine navrata progovorio o Don Bosku. Dijeleći Don Boskove medaljice različitim hodočasnicima, uvijek je izrekao nekoliko toplih riječi u hvalu sv. Ivana Boska. Tako reče italijanskim radnicima, kako je Don Bosko bio radnik u radu, koji je bio neizmjerno koristan. Vođama alpskog turizma spomenu, da je i Don Bosko bio vođa na duhovne gore. Pitomcima Papina zavoda sv. Apolinara dozva u pamet, kako je Don Bosko bio divan apostol kršćanske odgoje. Studentima Univerze Srca Isusova, da se i Don Bosko bio posvetio velikom djelu širenja istine, seminarcima kaza, da je Don Bosko bio velik gojitelj svećeničkih zvanja, uzor, kako se treba spremati za svećenika i kako treba raditi kao svećenik. Njemačkim mladićima pretstavi Don Boska kao mučenika ljubavi, koji je bio uvijek u poteškoćama miran i pun nade. Poljske hodočasnike potsjeti na zasluge, koje su njihovu narodu učinili sinovi sv. Ivana Boska. Itd., itd.

* *

Veliki je Papa Pijo XI. mrtav. Njegovu je smrt oplakao čitav svijet. Veličini njegova duha danas se dive ne samo katolici, koji su ga ljubili, nego i bezvjerci, koji su ga mrzili.

Salezijanska je obitelj u Papi Piju XI. izgubila najboljega svoga oca. Srce se svakoga salezijanca i salezijanskog suradnika duboko rastužilo, kad je čulo za žalosnu vijest njegove smrti. Ali se u isto vrijeme u srcu svakoga porodila i živa nada, da on već uživa blaženi mir, onaj mir, za kojim je toliko čeznuo i koji je imao na usnama u svečanom trenutku svoga umiranja.

Sveti se je Ivan Bosko bez sumnje molio za nj.

Duhovni život sv. Ivana Boska

Život je sv. Ivana Boska neobična pojava. Promatrajući ga mi se više put tako zbunjujemo kao što se je smeo onaj dječak, kome je svetac kradom uzeo papirić s grijesima pribilježenim tako brižno u pripremi za veliku sv. ispovijed. Ili se čudimo kao što se je začudio onaj lopov, koji je

uzalud tražio svoj revolver po džepu gdje ga je sakrio u zločinačkoj namjeri prema svecu, a svetac mu ga vješto izvukao.

Ne smijemo misliti da Don Bosko nije imao nekog sistema u svom duhovnom životu ili bar ne takvog kakvog su imali drugi — kontemplativni sveci. Mi naime običajemo reći: ah, to je čovjek rada, čovjek akcije, taj ne može voditi dublji unutrašnji život, život razmatranja i molitve. Svetost sv. Ivana Boska, dubina njegovog unutarnjeg života ne može se zbiti u nikakve formule, jer on sav pretstavlja jedan život, koji nema granica ni mjere...

Imao je sv. Ivan Bosko i svoj uzor. Bio je to sv. Franjo Saleški. Boljeg učitelja zaista nije mogao naći. Od njega je primio ne samo blagost, slatkoću, koja je prijeko potrebna u osvajanju duša, nego i lomljenje svoje vlastite volje u svakom djelu, pa i u samom izboru djela, koja je trebalo poduzeti. Ta *nesebičnost, ta nepristranost,* koja je bila prava podloga njegove radinosti, tako se rijetko nađe u aktivnih duša. On hoće da zgazi *sebe* i da bude ravnodušan prema djelu, koje mu se odredi, a ipak radi tako gorljivo, sa svom požrtvovnosti i ljubavi, kao da je sve zamisao i plod samo njegova vlastitog „ja". Koliko je kršćana uvjereno da su potpuno slomili svoje sebeljublje, a ipak ga tako brižno čuvaju za svoja lična djela!

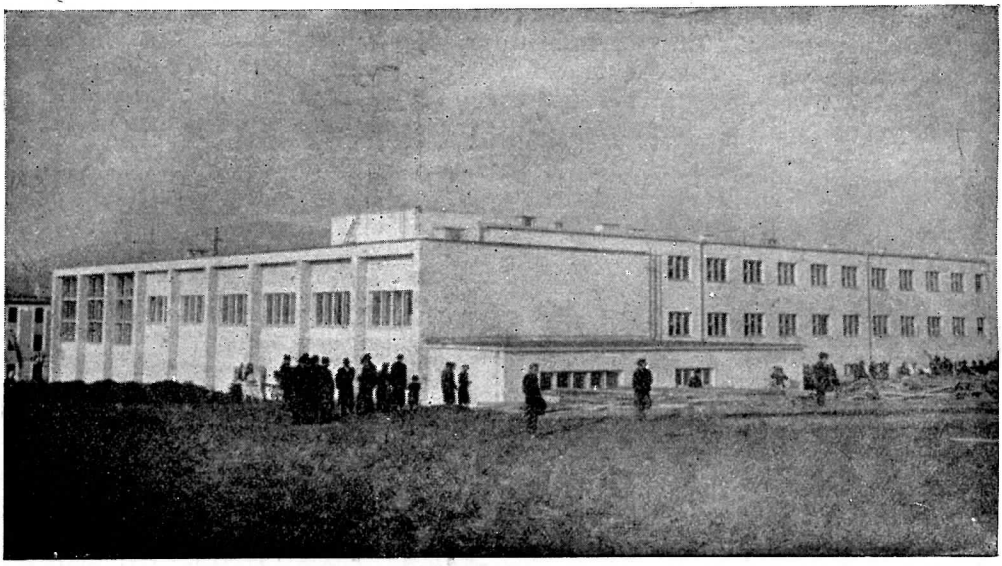

Salezijanska djela u Slovačkoj lijepo napreduju. Istom je 15 godina otkako je bio otvoren prvi zavod u Šaštinu, a danas ta malena država imade već 6 cvatućih zavoda i druga 3 se već grade. Na slici vidimo novi sal. zavod u Žilini, koji je sagrađen prošle godine i služi za oratorij i konvikt.

U očima Don Boska „siromašni Don Bosko" — tako se je sam nazivao — nije baš ništa. Ni njegova djela nijesu njegova. Treba upravo studirati ono njegovo vladanje, kad ga je biskup proganjao: on brani samo čast svoje ugrožene mladeži i ono dobro, koje je morao ostvariti u kućama, u zavodima, što ih je podigla potreba a ne on. Što se pak njega tiče, on tu ne poznaje sebe, ne govori o sebi, ne zauzima se za se, ne brani sebe. I da se nije njegov tajnik napravio gluhim, kad mu je Don Bosko govorio da spali arhiv, ne bismo danas skoro ništa znali o svemu tome.

Druga podloga i druga snaga njegova djelovanja bila je — to se jasno vidi iz njegova postupka prema dušama — *čistoća savjesti.* Da se nju postigne preporučuje on bez prestanka čestu sv. ispovijed. A ako on i ušuti, govore tada njegovi zidovi, koje je oličio natpisima uzetim iz sv. Pisma, a odnosili su se na ispovijed. Da se čovjek oslobodi samoga sebe — jer „ja" kvari svaku akciju! — treba imati onog duha prostodušnosti i slobode u Bogu, duha, koji je zadovoljan samo ako je u stanju milosti pa će i učiniti sve da milost što više umnoži ili, ako

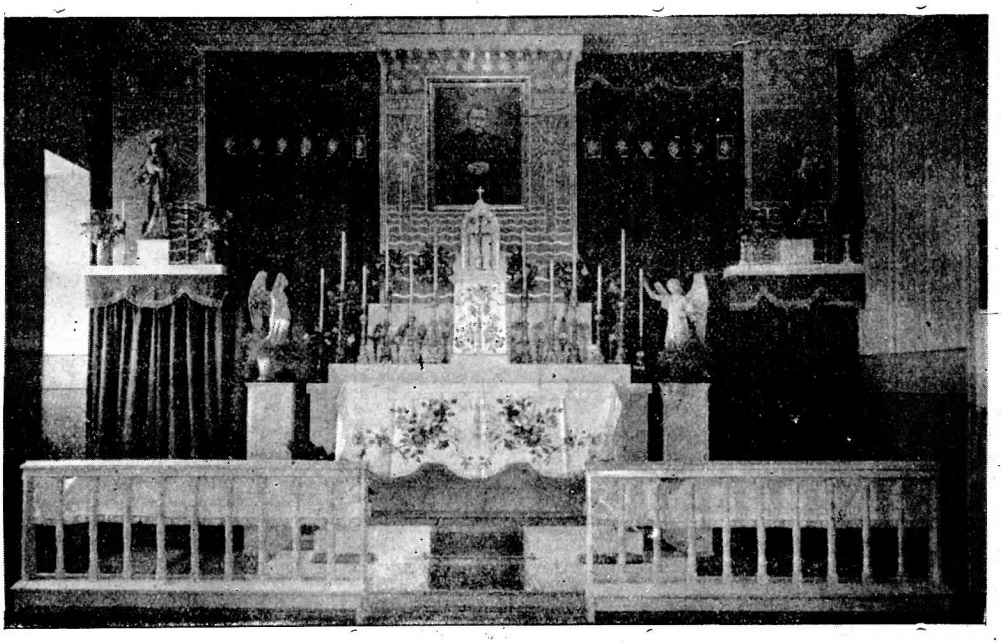

Novo opremljeni oltar i prezbiterij u zavodskoj kapeli Sv. Boska u Splitu.

je izgubljena, opet zadobije. „Učinite sve, što god možete, da ne sagriješite" — govori. Kao što je sam za se, dok je još bio u sjemeništu, tražio savršenu čistoću savjesti, tako je htio da je traže i imaju i njegovi dječaci. Opraštao je onima, koji u svojoj djetinjoj lakomislenosti i mladenačkoj neozbiljnosti nijesu shvaćali važnosti i potrebe sv. ispovjedi, i nikad nije pravio pritiska na slobodu savjesti (strogo je osuđivao naređene ispovijedi u stanovite dane i takve zajedničke prisilne pričesti). Ali je i ulazio u trag onima, koji su bili pokvareni a nijesu htjeli promijeniti svoga života. Takvima nije bilo više mjesta u zavodu ni jedan jedini dan! —

Pobožnost prema Presv. Djevici — Mariji Pomoćnici — nije se u njegovim kućama, — za koje je govorio da ih je Ona osnovala, — ograničavala samo na neke pobožne vježbe i molitve Njoj u čast. To je bila neprestana ljubav, neprestana veza. I u smrtnom je času silno preporučuje.

Čovjek ovakvog duha je prava žrtva svoje dužnosti i u stanju je da zbilja *sve podnese.* Josip Reano ovako opisuje jednu zgodicu: „Jednom je Don Bosko imao nekog važnog posla izvan Turina. Pozvao me rano da ga otpratim na stanicu, a sv. će misu govoriti tamo, kad stigne u mjesto. Ali tek što smo izašli iz sobe, zaustavi nas jedan mladi svećenik, koji je želio da saopći Don Bosku još nešto važno. Na stepenicama opet susretosmo drugoga. Kad smo zašli u dvorište tamo je već čekala čitava jedna četica ljudi, koji su nam dobro

prikratili vrijeme: Molino, Lazanja, Jarah, Perino, Čeruti i t. d.. Konačno nam je ipak uspjelo da se dohvatimo ceste, kad eno trči za nama Roveti. Tu bi već i Job izgubio strpljivost!... Kad smo stigli na stanicu, voz je već bio otišao. Don Bosko je tada govorio sv. misu u crkvi sv. Karla i otputovao slijedećim vlakom.

Ovakav način duhovnog života, kakav nam tako savršeno pokazuje sv. Ivan Bosko, pristaje naročito onima, koji su vrlo zauzeti i skoro preopterećeni vanjskom djelatnošću, koji uistinu nemaju vremena da ostave za određeni sat jednu minutu za molitvu, osim ako zanemare neku hitnu potrebu stvorenja, koja su im povjerena. Sv. Ivan Bosko to lijepo i točno rješava: svaki čin ovakvog života, učinjen čistom nakanom i savršenom ljubavlju, jest čin prave *adoracije*. Ako je prema riječima sv. Evanđelja svako djelo, učinjeno dušama, uistinu učinjeno samom Kristu, onda nema sumnje da to djelo vrijedi isto toliko koliko klanjanje jedne duše, koja se iz ljubavi prema Bogu zatvorila u zidine strogog samostana. Dvojica se klanjaju u duhu i istini svaki prema svome zvanju. Za ono prvo treba posebni Božji poziv, koji se očituje u neodoljivoj potrebi aktivnog sudjelovanja u spasavanju duša. Tada svagdanji rad postaje molitvom.

Potpun uspjeh ovakvog života ovisi o čovjekovom preobraženju, o tome koliko je sjedinjen s Bogom. Ima tu stepenovanja. Upravo je čudno koliku želju za radom rađa duh molitve, neprestani boravak u Božjoj nazočnosti, sabranost i u najzapletenijim poslovima! I nitko ne može imati toliku prisutnost duha u svom radu, koliku onaj, koji je stalno sabran u duhu Božjem, stalno sjedinjen s Bogom. —

Sv. Ivan Bosko — apostol dobre štampe

Kruh, koji daje duši najbolju hranu i najveću životnu snagu, jest dobro štivo, naročito pak vjersko štivo. Sveti ga je Pavao uporno preporučivao svomu dragomu učeniku Timoteju.

Treba nam svijetla i istine, nužno nam je potrebna jakost i snaga, da dovršimo tijek svoga života, hodeći putem, zacrtanim svijetlom Isusovim.

Zemlja nas zove, privlači k sebi, treba nam glas, koji će nas držati uspravne, koji će svaki čas dizati naše oči prema nebu, treba nam glas dobrih knjiga. Taj ćemo glas u prvom redu čuti u knjizi sv. Evanđelja, koja je cvijet Bogom nadahnutih spisa, svijetlo naših koraka, prosvjetljenje našega razuma, radost naše osamljenosti, Isus s nama. A uz Evanđelje ima toliko dobrih knjiga! Ove treba tražiti, ove treba čitati.

Sveti je Ivan Bosko raspačao milijune primjeraka dobrih knjiga, pače ih je i sam priredio lijep niz, da tako pokaže, kako je u moderno vrijeme apostolat štampe najvažniji činitelj u širenju kraljevstva Božjega.

Od svoga svetoga zaštitnika, sv. Franje Saleskoga, naš je svetac naučio, kako treba pomoću knjige uvijek održavati živ oganj dobre riječi. Što je činio sv. Franjo Saleski? Kad nije mogao da propovijeda živom riječi, služio se knjižicama i letacima, koje je širio među narod. Tako i Don Bosko. S pastirskom službom propovijedanja on je sjedinio službu štampane riječi.

Njegove knjige, njih koja stotina, živ su dokaz njegova odgojnoga poslanstva.

„U njegovim svescima i malim književnim djelima" — tvrdi blage uspomene Papa Pijo XI. — „pokazuje se velika, uzvišena bistrina njegove misli, a u njegovoj misli očituje se izražaj njegova snažnoga duha".

Knjige, što ih je pisao sv. Ivan Bosko, jesu naravni plod njegove dobrote, njegova apostolata dobrote, jesu otsjev njegove istinite svetosti.

Čovjek, koji je „osjećao od svoje

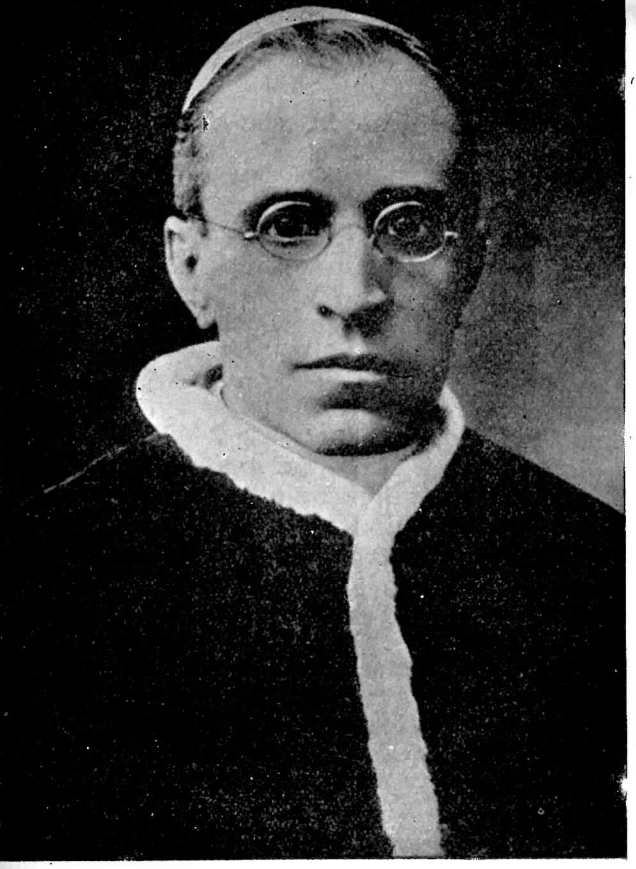

Novi Sv. Otac Papa Pijo XII.

mladosti poziv, sposobnost i tako reći čar knjiga i nauka. Sv. Ivan Bosko, snabdjeven temeljitim znanjem, ćutio je u sebi snagu za književnim stvaranjem, ali se nije nikada htio prikazati piscem, nije nikada išao za glasovitošću i za povlađivanjem. On je isključivo težio za svojim uzvišenim idealom, za slavom Božjom i dobrom duša". „Za njega", — veli Joergensen u predgovoru svoje knjige „Don Bosko", — život bijaše sve, a književnost ništa. I on je u svojoj prezaposlenosti pisao knjige, ali je imao jednu jedinu nakanu: pisati ih za život."

Počeo je pisati za štampu. U tu je svrhu mnoge ure noći oteo svomu počinku, a danju je tomu posvetio svaki slobodni čas, što mu ga preostavi briga oko njegovih mladića i svećenička služba.

Pisao je iskrenom jednostavnošću. Prije svega bilo mu je do toga, da istine svete vjere razumiju i neuki radnici i bezazlene bake i sitna djećica.

Pisao je onako, kako je i govorio i propovijedao: izbjegavajući prenatrpanost sloga i govorničke ukrase, koji su kao stvoreni za to, da zatome misao. Čistoća, ispravnost jezika i jasnost, evo što ga naročito odlikuje u njegovim spisima.

Njegova čista duša nije mogla trpjeti, da bi i najmanja mrlja, jedna jedina riječ, jedna jedina nedolična izreka pomutila ma i na čas najljepše dojmove njegovih čitatelja.

Svi spisi svečevi uzor su tankoćutne nježnosti, bistro i sjajno zrcalo krasne njegove duše.

„Nije moguće", kažu pisci njegova života, „predočiti sebi zanos, kojim su primani i čitani njegovi spisi. Štampani su u stotinama hiljada primjeraka. Prve knjige Don Boskove služile su toskanskim školama kao uzorna privatna i školska lektira. Njegove knjižice: Dominik Savio, Alojzije Komolo, Mihael Magone, služile su kao uzor jednostavnog i čistog sloga.

Utjecaj ovih knjiga bio je velik. Vrijedno je u tu svrhu prikazati jedan zanimljiv slučaj iz života Svečeva. Događaj siže u ona kruta i teška vremena, kad su se uređivale prve gimnazijalne škole u njegovu zavodu u Valdoko. Jedan od najrevnijih i najneumoljivijih protivnika takovih privatnih škola bio je vitez Selvi, šef Odjeljenja u Ministarstvu Prosvjete. Jednoga dana poslije duga raspravljanja sa svecem o vrlo važnim školskim pitanjima, Selvi se izrazi na dosta neučtiv način:

— Vaše mi se knjige vrlo malo sviđaju.

— Žao mi je, gospodine. A mogu li znati zašto, — upita svetac s počitanjem.

— Vaše se knjižice, osobito životopisi nekih mladića, ne slažu s idealima naših dana. Osim toga vaš način pisanja, važnost, koju pridajete dječacima hvaleći njihovu jednostavnost i ističući njihove male kreposti, pune

djecu samodopadnošću. Nije čudo, što oni začarani prisvajaju vaše nazore i zaviđaju onima, koji su s vama.

— To nije, mislim, nikakvo zlo, gospodine viteze.

— Jeste li vi, velečasni, pisac životopisa mladića Dominika Savija?

— Da, jesam.

— I ta je knjiga puna fanatizma.

— Oh, oh — prekine ga Don Bosko iznenađen. Izvolite se razjasniti.

Izjasnit ću se. Ovu je knjigu čitao moj sin, i tako je djelovala na nj, da od onoga časa neprestano traži i zaklinje, da ga odvedemo k Don Bosku.

Don Bosko će smiješeći se:

— To znači, da se događaji sviđaju malim čitateljima, da su im ugodni i dragi... Je li to možda zlo? Radije mi recite, imate li što prigovoriti jeziku i slogu.

— U tom pogledu nemam ništa prigovoriti, pače moram priznati, da sam zapazio ispravnost i čistoću jezika te lakoću stila.

— Onda, — završi svetac veselo, pustimo, da dragi Dominik Savio vrši svoju zadaću.

Tako se završio razgovor.

(Nastavak slijedi.)

Drugi otac

Umro je otac, ali
izgleda kao da nije
umro, jer je ostavio iza
sebe sličnog sebi.

Godine 1910. u mjesecu aprilu proživljavao je turinski salezijanski zavod slične uzbudljive događaje kao 1888., kad je umirao sv. Ivan Bosko. Te je naime godine Gospodin Bog pozvao k sebi opet jednog salezijanskog sveca, za koga čak neki tvrde da je svojim svetim životom nadmašio Don Boska. Bio je to don Mihovil Rua, prvi Don Boskov nasljednik, poglavar velike salezijanske obitelji. Sam je sv. Ivan Bosko, koji ga je već od djetinjstva odgajao i odgojio, rekao o njemu više puta pred svoju smrt: „Kad je Gospa dala Don Bosku toliko milosti, još više će ih dati don Rui."

Tim je, sakrivajući ponizno sebe i svoju veličinu za Gospinu dobrotu, ujedno istaknuo svetost don Rue, i kao priznao njega dostojnim Marijine ljubavi. Svakako nitko nije mogao bolje poznavati don Ruu nego Don Bosko. Ali svetost don Ruina nije ostala svijeća sakrivena pod posudom nego „postavljena na svijećnjak da vide svjetlost, koji ulaze". (Luka 11, 33).

Jedan biskup, prolazeći kroz Turin, zaustavio se ondje da vidi tri znamenite stvari, koje su se samo tamo mogle vidjeti: sv. Platno, crkvu Majke Božje Utješiteljice i — don Ruu. „Doći u Turin a ne vidjeti don Ruu, bio bi grijeh" — kazao je.

A drugi je opet neki nadbiskup uvjeravao: „Kad ne bismo za Don Boskovu kanonizaciju imali o njegovim herojskim krepostima nikakvih drugih dokaza, bio bi dostatan ovaj jedini: *što je odgojio, što je izgradio jednog Ruu.*"

Nije lako ocrtati u nekoliko redaka svetost jednog čovjeka. Tim više što biti svetac ne znači postići jednu krepost u herojskom stupnju, nego razviti usporedno sve. Ipak u sv. Pismu na više mjesta nalazimo posebno naglašenu jednu krepost, kao da bi ona sama bila već dosta za naslov svet. O sv. Josipu, Isusovom poočimu, sv. Pismo kaže kratko i jasno: bio je *pravedan*. To znači svet. U životopisu don Rue čitamo tu istu riječ: „Sluga je Božji ispunio tako vjerno svoje dužnosti prema Bogu, bližnjemu i samo-

Širite Salezijanski vjesnik!

me sebi, da se može s pravom nazvati *„pravednikom."*

Njegova pravednost prema Bogu očitovala se u dubokoj zahvalnosti, savršenoj pokornosti i silnoj čežnji i nastojanju da zapali ljubav Božju na svim stranama svijeta. Vidjeti kako Boga sav svijet štuje i ljubi — to mu je bila zapravo jedina želja, koja mu je za svega života neugasivo gorjela u srcu.

„Sve je stvoreno za čovjeka, — govorio je, — sve za njegovo dobro. Kako je dobar Gospodin! Još prije nego je stvorio čovjeka, pripravio mu je obitavalište, i to ne samo opskrbljeno onim što je potrebno, nego i ukrašeno svim mogućim ljepotama. O Gospodine, koji si nam učinio toliko dobra još prije nego si nas stvorio, daj nam još i to da nikad ne zaboravimo na Tvoju ljubav, da Te ljubimo i da budemo spremni prije sve izgubiti nego Te uvrijediti!"

Uvijek se je zahvalno sjećao Božje darežljivosti prema ljudskom rodu, a htio je da i druge potakne na to sjećanje i na dužnost zahvalnosti, jer „od punine srca usta govore". Imao je vrlo snažnih misli, koje su pogađale ravno u srce:

„Primamo od Boga bezbroj dobročinstava, a zaboravljamo da mu zahvalimo. A zapravo i kad nam ljudi učine nešto dobra, trebalo bi da najprije zahvalimo Bogu, a onda čovjeku, jer je na koncu konca čovjek samo oruđe božanske Providnosti."

Ono poštovanje, što ga je osjećao u srcu prema neizmjernom Božjem veličanstvu, osobito se vidjelo kod vršenja vjerskih čina i pobožnosti. Još kao mlad svećenik polagao je veliku pažnju već na samu ljepotu Božjega hrama, a pogotovo na točno vršenje svetih obreda. Nijedan propis, koji je sv. Crkva u tome postavila, nije za njega bio sitan i nevažan. Moralo se ispuniti sve. Tako je učio i svoje duhovne sinove, mlade svećeničke pripravnike, kad im je kao poglavar i otac često i često stavljao na srce da vrlo pomno studiraju Rubrike i da mole sv. misu pobožno — Bogu na slavu a ljudima na pobudu. Kad god je vidio kakve manjkavosti, ljubezno je opominjao i ispravljao, a isto je tako sve do konca života molio druge da njega upozore, ako u čemu pogriješi. Propisi i zakoni, koje je postavljala sv. Crkva, sv. Otac Papa, bili su za njega zakon Božji, pa ih je zato trebalo sve ispuniti. Sveta mu je Crkva bila nadasve draga majka, a sv. Otac Papa — otac vrijedan najdubljeg sinovskog poštovanja. U tome je bio pravi sljedbenik sv. Ivana Boska i vjerni izvršitelj Isusovih riječi: „Ko vas sluša, mene sluša". Papina osoba — Kristova osoba. Zato Papu treba ljubiti i slušati, a i druge potaknuti na tu ljubav i pokornost — primjerom i riječju. Osobito je nastojao da pobudi ljubav prema Papi u srcima pitomaca, jer će oni jednom krenuti u svijet da grade novi svijet, a taj treba da bude kršćanski, Kristov. Zato one velike svečanosti u zavodima prilikom papinskih proslava, zato česti pobudni govori o Papi, zato zidanje omladinskih domova pod imenom ovoga ili onoga Pape.

Svaka Papina uputa, savjet ili želja našla je u njemu spreman odziv, makar ga to stalo i težih žrtava. Tako je na pr. kao odgovor na akciju Leona XIII. za sjedinjenje istočnih crkvi s (rimskom) katoličkom nastojao da umnoži salezijanske kuće u Palestini, da mogne direktno raditi na pobjedi katolicizma u onim stranama.

Zamjenik Božji i drugi Krist bio je za Don Ruu i njegov predšasnik sv. Ivan Bosko. Don Bosko je dao Salezijanskoj družbi redovničko Pravilo, koje je potvrdila sv. Crkva. To je Pravilo bilo Rui dio Božjeg zakona, pa ga je vršio tako potpuno, tako savršeno, da je sam Don Bosko znao toliko puta reći: „Don Rua je utjelovljeno Pravilo, živo Pravilo". A jednako je Don Boskov primjer bio Rui — salezijancu dio Božjeg zakona. Zato ga je vjerno slijedio njegovim već utrtim putovima, i očinski je zahtjevao da ga slijede i svi salezijanci osobito

u pobožnosti, radinosti, umjerenosti i blagosti. „Don Bosko je bio utjelovljena dobrota i ljubav, i tim je privukao mnogo srdaca. Mi smo njegovi sinovi. Zovemo se salezijanci... Trsimo se, da odgovorimo onom mišljenju, što ga ima o nama svijet, i zvanju, koje smo prigrlili."

Glavne crte don Ruinih propovijedi, konferencija, pobudnih govora i obiteljskih razgovora bile su sjećanja na kreposti, djela i riječi Don Boskove.

Pa i u zadnjim časovima, prije nego će primiti posljednju sv. Pričest na zemlji, reče subraći: „Osobito mi leži na srcu da svi budemo i ostanemo sinovi dostojni Don Boska. Don Bosko nam je na smrtnoj postelji doviknuo „Doviđenja u nebu!" i za to nam preporučio tri stvari:

1.) veliku ljubav prema euharistijskom Isusu,

2.) živu pobožnost prema Mariji Pomoćnici,

3.) veliko poštovanje, posluh i ljubav prema biskupima, a osobito prema Papi. — Te vam tri stvari ostavljam i ja. Nastojte da budete pravi Don Boskovi sinovi..."

U svom oproštajnom govoru na zadnjoj večeri reče Isus apostolima: „Novu vam zapovijed dajem: da ljubite jedan drugoga, kao što sam ja ljubio vas, da se i vi ljubite među sobom. Po tom će svi poznati da ste učenici moji" (Iv. 13. 35.). Zapovijed Božja bila je don Rui pravilo života, i nastojao je da je izvrši do u tančine uređujući sav svoj život i rad prema njoj. Kako je bio vanredno i uzorno poslušan starijima a zahvalan dobrotvorima, tako je bio mio i ljubazan prema braći i podložnicima. Dobro je kao poglavar i otac osjećao odgovornost za dušu svakog člana Družbe i pitomca poput sv. Pavla, koji je bio spreman i umrijeti i u pakao saći za duše svoje braće.

U svemu i sa svima vodio ga je duh jednakosti. Ali je najviše pažnje uvijek iskazivao onima, koji su je najviše trebali.

Nikad nije povrijedio ničijih prava. Najbudnije je pazio da se ne bi okrnjio čiji dobar glas. Nikad ga nijesu čuli da mrmlja protiv bilo koga, a nije dopuštao ni da to ko drugi čini u njegovoj prisutnosti.

Ispričavao je pogrješke drugoga i pokrivao ih plaštem ljubavi. Običavao je govoriti: „Ako neko ima 99 pogrešaka a samo jednu jedinu dobru stranu, treba otkriti tu dobru stranu a o ostalom šutjeti."

Bio je savjestan u dijeljenju zasluženih pohvala, i nije nikad pokušao da i samo umanji čiju zaslugu.

U određivanju crkvene milostinje bio je upravo skrupulozan. A isto tako u izvršivanju naručenih nakana vanjskoga svijeta.

Za sva je dobročinstva zahvaljivao Gospodinu Bogu. Ali nije zaboravljao da zahvali i najneznatnijem dobročinitelju čovjeku. Najmilija a i najvrijednija zahvala ljudima bila mu je kao i Don Bosku: molitva, osobito sv. misa. I pozivao je cijelu Družbu da

Čudotvorna slika Majke Božje na Jasni Gori u Čenstohovi (Poljska).

zajedno mole za zajedničke dobrotvore. A i pojedine je pitomce, kojima su dobri ljudi omogućili nauke, poticao i opominjao na zahvalnu molitvu za njih.

Duboko čuvstvo pravednosti izbija i u njegovom ponašanju prema samom sebi. Sva prava i dužnosti prema vlastitoj osobi mogu se kod don Rue izraziti jednom riječju: *žrtva.*

„Biti poglavar — znao je reći — bito njegove šale bile su najočitiji dokaz volje, koju je postigao, jer mu to nije bila narav.

Kao sv. Franjo Saleski bio je uvijek budan nad sobom tako, da nitko nije mogao zapaziti u njegovu vanjskom ponašanju ni jedne svojevoljne pogreške. Sluga bi Božji mogao zaista da kaže o sebi one riječi Psalmiste: „Bio sam pravedan, Gospodine, neka me ne potvaraju oholice: udesio

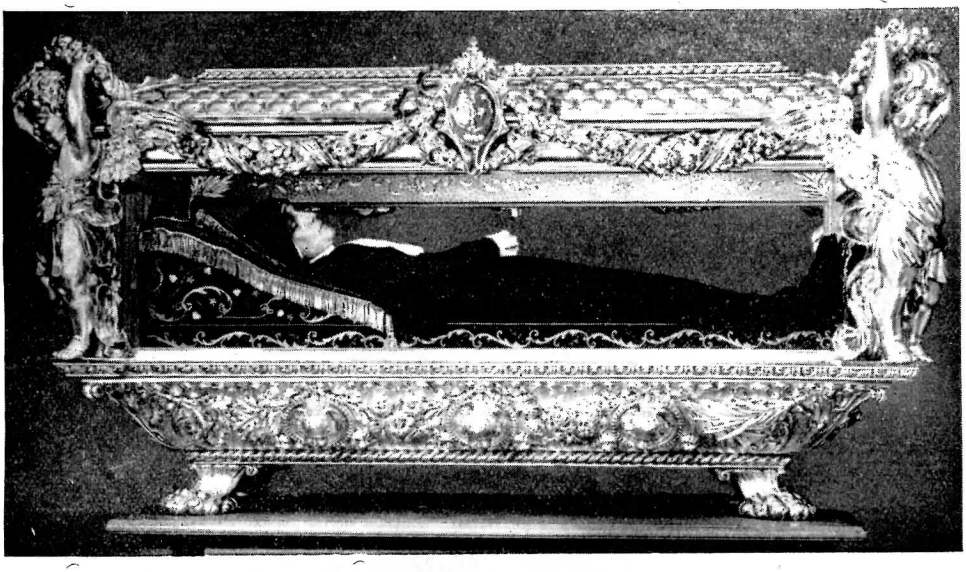

Urna sa smrtnim ostacima s. bl. Marije Mazzarello

znači imati priliku da učiniš više dobra i da zadovoljiš za svoje grijehe. Biti poglavar znači nositi pravi križ iz poslušnosti.“ — To je jezgra njegova unutrašnjeg života.

„Poglavari treba da pridobiju i odgoje srca svoje subraće.“ — To je jezgra njegova vanjskog rada.

Po naravi je naginjao strogosti, ali je neprestanim samosvladavanjem postigao toliku blagost, da su ga svi ljubili i učili se njegovim primjerom. Od onoga dana, kad je postao Don Boskov nasljednik — poglavar, pod osjećajem dužnosti čvrstom je upravo herojskom voljom prisilio sebe da bude svima otac. Njegov smješak, kojeg je svakom poklanjao, njegove riječi, kojima je svakog hrabrio i jačao, a osobito njegove šale bile su najočitiji dokaz volje, koju je postigao, jer mu to nije bila narav.

Kao sv. Franjo Saleski bio je uvijek budan nad sobom tako, da nitko nije mogao zapaziti u njegovu vanjskom ponašanju ni jedne svojevoljne pogreške. Sluga bi Božji mogao zaista da kaže o sebi one riječi Psalmiste: „Bio sam pravedan, Gospodine, neka me ne potvaraju oholice: udesio sam svoj život prema svim tvojim zapovijedima i mrzio sam svaku nepravdu.“

*

4. aprila 1910. zaželio je don Rua da mu mole molitve umirućih. Pitomci su pjevali „Kraj uzvišenog spomenika“ s pripjevom „Don Bosko, evo me k Tebi...“ Don Rua je pažljivo slušao, a onda podiže ruke i ponovi snažno: „Don Bosko, evo me k Tebi! Da, Don Bosko, evo i mene k Tebi!“

U zadnjem mu je času don Francesia šaptao u uho strelovite molitvice. Kad mu je šapnuo „Draga Majko, Djevice Marijo, daj da spasim svoju dušu!“, rekao je don Rua: „Da, da spasim dušu — to je sve! — to je sve — spasti dušu!“

Bile su mu to zadnje riječi.

Umro je 6. aprila, a pokopan 9. aprila u istoj kapeli, gdje su se čuvali smrtni ostaci Don Boskovi.

Rasprava je za njegovu beatifikaciju već dovršena u Turinu i predana Sv. Stolici. Pospješimo je i mi svojim molitvama! —

Kolera

Kina

Salez. misionar piše vrhovnomu glavaru:

Mnogoštovani i dragi oče!

Znam s kakvom brigom pratite napredovanje našeg djelovanja na ovom krajnjem Istoku. Stoga mislim da će Vas veseliti koja vijest o apostolatu, što ga razvijaju Vaši sinovi u ovoj golemoj i tako tužnoj zemlji, da joj olakšaju duševne i tjelesne patnje, koje su bolno pooštrili rat, kolera i druge nesreće. Gospodin Bog mi je dao milost da sam se mogao dobar mjesec posvetiti njezi koleričnih bolesnika bez ikakve štete.

Bilo je jedne nedjelje augusta, kad mi g. direktor pruži novine s riječima: — U gradu se pojavila kolera, a tu imaš liječničke naredbe, pa ih kao čuvar narodnog zdravlja pročitaj i pobrini se za sve. — Premda su bile baš godišnje ferije, mnogi su naši učenici bili u zavodu. Trebalo je da ih brzo zaštitimo pred kolerom. Uputio sam se odmah s njima u bolnicu, gdje smo svi primili antikolerične injekcije. Direktor se tom prilikom sjetio, kako je Don Bosko u jednakom slučaju u Turinu obećao svojim dječacima da neće oboljeti, ako ostanu u Božjoj milosti, i ako budu nosili medaljicu Marije Pomoćnice. Pa je i kod nas bilo dirljivo gledati, kako se više od 300 dječaka, naoružanih Marijinim medaljicama, svim silama natječu, da se očuvaju od grijeha. Marija nas je uslišala: bolest je strašno harala oko nas, ali od naših dječaka nije zahvatila ni jednog.

Nekoliko dana poslije pozvao me apostolski vikar telefonski, da se prijavim u lazaret kao bolničar. To sam jedva dočekao. Vlada je organizirala najbolje bolničarsko osoblje, ali kako je broj bolesnika rastao svaki dan, obratila se i apostolskom vikaru za pomoć. Ja sam se predao svim srcem. Ali Vam ne mogu izreći sve one teškoće i napore, koje sam podnio.

Vi znate, dragi oče, da se kolera liječi injekcijom, koja opskrbljuje krv tekućinom i priječi zgrušavanje. Učinak je ovih injekcija izvanredan. Vidio sam više puta, kako se bolesnici u strašnim grčevima i s mrtvačkim modrilom na licu bore sa smrću, a poslije injekcije smiruju se kao da im je žilama postrujila kakva čarobna tekućina.

Tako se spašava 50 otstotaka bolesnika. Ali bi se moglo spasti mnogo više, kad bi bilo moguće dati svakome lijek na vrijeme. Narod je ovdje pun predrasuda. Uvjeren je da koji uniđe u bolnicu više se odanle ne vraća živ. Pa mjesto da voli i traži lijek, on — sigurno iz neznanja a ne iz zlobe —

grdi i psuje one, koji se toliko žrtvuje da mu pomognu. Optužuju nas da podmećemo bolesnicima smrtonosne napitke, kako bi što prije umrli. I zbog svih tih predrasuda potajno zadržavaju oboljele kod kuće sve dotle, dok ih težina slučaja ne prisili da ih otkriju, a tada redovito više nema pomoći.

Među bolničarima i poslugom oboljela su petorica. Jedan je od njih umro.

Meni bi bilo najdraže dvoriti najteže bolesnike. Među tim najbjednijim bićina, koji se već bore s dahom smrti, imao bih vrlo široko i plodno polje za svoj svećenički rad. A kad ih se već ne bi moglo iščupati iz ralja smrti, ja bih im otvarao rajska vrata. Ali su me baš postavili k onim lakšim, gdje je svako djelovanje bilo znatno ograničeno. No, Providnost se je pobrinula da mi prokrči put.

Jedne od prvih večeri vrativši se u Aberden, nađem ceduljicu mjesnog misionara s popisom katolika, koji leže u našem lazaretu. Nisam gubio vremena, odmah sam tražio i dobio dozvolu da ih posjetim. Tako sam dobio otvoren pristup među teške bolesnike. Posao mi je, istina bio mnogo veći, ali veća i utjeha mome svećeničkom srcu. U prvom sam posjetu sve te kršćane okrijepio svetim sakramentima, a uz to sam podijelio poganima 20 krštenja.

Da Vam sada opišem samo dva tužna prizora, koja sam morao doživjeti:

Jednog dana, dok sam krstio neku ženu, sestra, koja me je pratila, zaustavila se u razgovoru s jednom djevojkom. Djevojka je sklopljenih ruku molila, da je krstim. — Vidite, oče, koliko želi! — reče mi sestra. Ali odmah začujem jedan srdit glas: — Šta treba djeci pričati o takvim stvarima! — To je bila majka djevojke. Kći malo zatim pod kišom prijetnja izjavi, da ne želi više ništa čuti o krštenju. —

Drugo jedno odbijanje sv. krsta pokazalo je neko momče, koje je pored kolere imalo i sušicu. Vidio sam ga prvi put, kad sam došao među bolesnike, a i ostavio sam ga još tamo, kad sam otišao iz lazareta. Svaki put, kad sam mu govorio o krštenju, razljutio se i otjerao me. Inače se pokazivao prema meni jako fin i uljudan.

A onda nešto utješnije:

Bilo je prvi put, kad sam stupio u to mjesto bola i tražio katolike, koji su mi bili preporučeni. Čim sam unišao u muško odjelenje, upane mi u oči jedan mladić od kakvih 15 godina s posebnim izrazom očiju, koje su bile uprte u me. Približio sam se i dugo mu govorio... Po izgledu ne bi čovjek rekao da je teški bolesnik. Zato sam razmišljao ne bili bilo pametnije da pričekam sa svetim krštenjem. Ne znam je li on prozreo tu moju nakanu, ali smjesta me usrdno zamoli da ga odmah krstim. Jedno me providnosno nadahnuće potaknulo da iskoristim ovo raspoloženje i da ne odgađam. Primio je sveti krst s velikim veseljem i bio je vanredno sretan. Sutradan sam žurio k njemu, kad nađoh gdje leži bez svijesti, previja se u grčevima i strašno viče. Cijelo je tijelo bilo ledeno. Obavjestio sam ljekare, koji su odmah dotrčali i dali mu injekciju. Bilo je prekasno! Dali su mu još injekciju za srce i pokušali umjetno disanje, ali sve uzalud: dječak je izdahnuo pred našim očima. Tješio sam se s pomišlju da sam mu spasio dušu.

Drugi put sam primjetio nekog čovjeka tridesetih godina. Već je bio prošao krizu, ali je ležao nepomično. Govorio sam mu o vjeri. Nije mi odgovarao. Da ga ne uznemirujem i ne povrijedim mu možda savjesti, pustio sam ga. Međutim smo molili za njega. Dan poslije predočio sam mu njegovo teško stanje, i on rado pristade da ga pripravim na sv. krst. Iza tri dana već je drugi bio na njegovom mjestu.

Utješno je bilo i obraćenje jedne protestantkinje, koje je došlo kad sam se najmanje nadao. Isto tako krštenje

oca jednog našeg pitomca, onog naime, koga je lani krstio naš vizitator don Beruti. Obadva su — otac i sin odletjeli iz našeg lazareta u nebo.

Ne mogu da završim ovoga lista a da ne kažem i jednu pohvalnu riječ za naše liječnike i sve osoblje: neumorni, uvijek danju i noću spremni na poziv, s duhom ljubavi i požrtvovnosti, što im osobito služi na čast. Svi su tako ljubazni i srdačni. Ni protestanti ni pogani — nitko nije nikad pokušao da se miješa u rad katoličkog svećenika.

Tako sam u mjesec dana podijelio 250 krštenja. Od tih novokrštenika ostala su na životu samo četvorica, i njima sada dok se oporavljaju, upotpunjujemo vjeronaučnu obuku. Na odlasku iz lazareta poklonio sam im po katekizam i molitvenik, i preporučio sam ih misionaru njihova sela. Svi, pa i nekršteni, pokazali su duboku zahvalnost svima, koji su se brinuli za njih. Ko zna, nije li to prva karika u slatkom lancu, koji će ih jednom zauvijek svezati s našim Isusom!

Molite, dragi oče, da se ta nada ostvari.

B. L. Felici,
salez. misionar.

Vijesti iz Asama

Asamski misionari poslali su vrhovnom Poglavaru Salezijanske družbe za 50-godišnjicu smrti sv. Ivana Boska jedno pismo kao sinovski dar. Ono sadrži rad i uspjeh salezijanskih misionara u onom kraju, što ga natapa Bramaputra a zasjenjuju goleme stijene Himalaja. Evo toga pisma sa statistikom:

Krštenja odraslih	2859
Krštenja poganske djece . .	945
Krštenja kršćanske djece . .	1932
Krštenja na smrtnom času . .	616
Ukupno	6352

Broj katolika	59636
Broj katehumena	4051
Sv. pričesti	366.025
Sv. ispovijedi	157.769
Vjenčanja	602
Posljednja pomazanja . . .	219
Katehisti	463

Rad je počeo g. 1922. s nešto preko 5000 katolika. Sada broj katolika s katehumenima iznosi preko 63000, što znači lijep napredak. Ipak ova godina pokazuje prema lanjskoj vidljivo sniženi broj krštenja, dakle usporen rad. Među glavne razloge, koji su nas kočili, ubrajamo: potrebu da utvrdimo već stečene položaje, brižniju pripravu katehumena i nestašicu evanđeoskih radnika, koji žanju na ovom polju, što sve više obećaje.

Prošle su godine katolici u Asamu pokazali smjer, koga se imaju držati, da se bolje snađu i spremnije stanu pred nove događaje, koji su od životnog značenja za budućnost kršćanstva ove zemlje.

Svugdje se govori o pokretu „nedirljivih". Kršćansko se srce buni, kad mora da tim imenom nazove 64 milijuna Božjih stvorova, djece istog nebeskog Oca, koji su vjekove i vjekove živjeli u zapuštenosti, podložnosti i socijalnoj nejednakosti. Zovu se „nedirljivi" zato, jer dotaknuti se jednoga od tih parija, koji ne spadaju ni u jedan razred, značilo bi za druge kaste moralnu ljagu. Jelo i pilo postaju nečisti, ako ih se dotakne jedan „nedirljivi."

Sada se i u Indiji osjeća duh novoga vremena, i milijuni „nedirljivih" počinju da se bude. Hoće li još ostati u induizmu ili će ih druge vjere uspjeti privući na svoju putanju? Muslimani, protestanti i katolici pružili su ruku tim nesretnicima dozivajući ih: Dođite k nama, naći ćete ono bratstvo i jednakost prava, koje tražite. — Muslimani već plaše svojim brojem, protestanti imaju sredstva, a katolici

imaju najveće blago: vjeru, koja ih toliko uzvisuje. Hoće li moći materijalne interese nadjačati duhovne vrednote, koje utječu na dušu, što je po prirodi kršćanska? —

Ima ih dakle 64 milijuna, koji traže vjeru. Ne možemo tajiti da ovdje radi još jedna sila, koja se kao sakriveni otrov upija u dušu da je razori. To je komunizam. On i ovdje pokušava da pruži svoja ticala među te potčinjene klase. Dakle: ili jedna vjera ili komunizam.

Asam je dolina zatvorena prema sjeveru Himalajom a prema jugu jednim nizom planina, koje se dižu i do 2000 m. I kao što se za poplave traži zaštita najviših vrhova, tako je i ovdje za arijanske navale urođenički narod potražio goru, pobjegao u planine i tamo se nastanio. Tamo je živio stoljeća nezavisno i sačuvao svoje zakone i običaje. Ta plemena nije zarazio ni induizam ni islam. Nijesu jednaka „nedirljivim", koji već čine dio indijskog socijalnog sistema. Ne. Planinska asameška plemena su posve sirova, netaknuta zemlja, polje, koje treba obrađivati. Prije 50 godina bio je Chota Nagpur pozornica obraćenja sličnih plemena. Tamo su došli Isusovci, i danas je ondje 300.000 katolika, koji čine jednu od najbujnijih oaza Crkve u poganskom svijetu. Da li će i u Asamu biti tako? Vjerovatno hoće. Ali se ne smije zaboraviti, da je u Asamu više od 200 hiljada protestanata, da muslimani silno nastoje pridobiti Asamežane i da jednim ovakim obraćeničkim pokretom u masi ne može misionar upravljati kao ručicom kakvog stroja. Takav se pokret može isporediti s plimom i osjekom. Hiljade urođenika podignu se kao talas plime, da se krste. Ako se prva prilika propusti, dođe osjeka, nastupi staro mrtvilo, jer ih islam zapliće u svoje mreže. Da, obraćenja su kao nagrada na trkačkim utakmicama: dobiva onaj, koji prvi dođe. A kad jednom ta plemena pređu na induizam ili islam, potpuno ogluhnu za kršćanske propovijedi.

Plima opet počinje. Misionari su mi se žalosno obratili: „Na svim nas stranama čitava sela mole, da im pošaljemo učitelje vjere. Sami smo već preopterećeni, a nemamo ni sredstava. Šta da im odgovorimo? Zar da im kažemo: vi nećete biti kršteni, još ćete stajati pred vratima Crkve, dok vam ne mognemo poslati jednog katehistu?" —

„Ja sam siguran — rekao mi je jedan misionar — da

Skupina hodočasnika iz Krakova, koji su prisustvovali kongresu salezijanskih suradnika i bivših pitomaca u Čenstohovi.

ću skoro svako jutro, kad ustanem, naći na terasi ljude, koji dolaze izdaleka, da me mole za katehistu. A moram da im kažem „Ne!“ — Kako je silna odgovornost na nama i na katolicima Evrope, koji bi lako mogli da ovim Lazarima daju mrvice sa sjajno prostrtog stola!“

U Asamu je zbilja najpreća potreba, da umnožimo dobre katehiste. Šta bi mogla 2-3 misionara, katkad i bolesna, u ovim ogromnim krajevima, da nemaju te neophodne pomoćne čete, koja sada broji 460 katehista? Zahvaljujemo od srca onim dobročiniteljima, koji su posinili katehiste. Primiće istu onu nagradu, koju primaju sami apostoli, što raznose svijetom Božju riječ.

Ako hoćemo da proširimo Crkvu u Asamu, moramo da otvorimo i nekoliko novih misijskih stanica. Misija u Barpeti već se dovršava. Oko nje će se po malo podići razne zgrade za djela milosrđa i ljubavi. I Kćeri Marije Pomoćnice otvoriće u Šilongu novo sjedište. Tamo smo blagoslovili kriptu katedrale, a onda smo prekinuli daljni rad, da radije dovršimo gradnju bogoslovnog zavoda, koji se diže pokraj crkve Presv. Srca Isusova. Povratak bogoslova ovamo pozdravljen je kao prava uskršnja zora poslije onog tragičnog Vel. Petka 1936.

U godišnjem se izvještaju uvijek traži ono što je učinjeno. Ali nema toga pera, koje bi moglo opisati sav rad, što su ga izvršili misionari. Kako da se izbroje oni kilometri, što su ih oni prevalili na svojim apostolskim putovima po gori i dolu za žarkih tropskih dana, duž rijeka, pješke, na konju ili slonu, lađom, vozom i. t. d.? I koliko je nepoznatih Kristovih vojnika, koji biju uz nas taj sveti boj, da proširimo sv. evanđelje. Brojne kapelice, blagoslovljene ove godine, plod su velikih žrtava siromašnih i poniznih novokrštenika, koji su spremni dati svu svoju uštedu, samo da dobiju crkvu!

Naše ustanove u Šilongu — počevši od sirotišta pa do sveučilišta — uživaju naklonost i pohvalu prvog ministra i svih vlasti uopće. Oni se, i ako muslimani i induisti, dive udjelu, što ga ima katolička misija u podizanju i civilizovanju Asama.

Zaključujem ovaj izvještaj prikazom plemena, koja nastavaju Asam; to su: Kasi, Mikir, Boro, Garo, Naga, Kuraon, Menda, Karia, — sve priprost, dobar svijet, koji se kreće prema velikoj struji svjetske civilizacije. Idimo im u susret, da uzmognu odmah naći Isusa Krista, a ne druge. O, kad bismo mogli da otvorimo jedno novo sjedište, koje je zbilja neophodno u tako golemom području s hiljadama kršćana i katehumena. Mislim na Johrat na Bramaputri, varošicu dosta važnu kao bazu za dodir s plemenom Nagas, gdje rade zasad samo protestanti.

† S. Ferando,
biskup Šilonga.

Sal. zavod Split: Dočck preuzv. g. biskupa.

Žetva je velika — a poslenika malo

Kongres salezijanskih suradnika i bivših pitomaca u svetištu Majke Božje Čenstohovske

U znaku proslave 50 godišnjice svetog Ivana Boska sastalo se u Čenstohovi, u historijskom prošteništu Majke Božje, na kongres 20.000 suradnika i bivših pitomaca. Svrha je tome kongresu bila s jedne strane proslava svete smrti Don Boskove, a s druge obnova apostolata kod nogu Marijinih.

Glavne odluke, koje je donio kongres, ove su:

1. Prožeti Poljsku duhom i odgojnom metodom sv. Ivana Boska.

2. Iznijeti suradnicima i bivšim pitomcima nove forme intenzivnijeg i plodnijeg rada.

3. Pomoću blagdanskih oratorija (omladinskih domova) sačuvati vjeru kod mladeži.

4. Pojačati propagandu katoličke štampe.

Suradniče i suradnice, upitaj se: Što sam ja dosad učinio i učinila u smislu ovih ideja, koje su temelji salezijanskog suradništva?

Iz naših zavoda

Nadbiskupski konvikt, Zagreb:

Proslava blagdana sv. Ivana Boska

Zrrr... zrrrrr... zvrndalo je konviktorsko zvonce i budilo iza sna one, koji još nijesu dospjeli, da uspostave vezu sa stvarnošću. Mnogi je od nas u svojim snima one noći proživljavao slike, koje su nam u devetnici kao pripravi na blagdan bile toliko puta dozivane u pamet.

Ali danas to zvonce ima neobično umiljat prizvuk. Kao da nam zbori: „Dječaci, samo veselo iz kreveta, danas se slavi blagdan, kada će triumfirati veselje i radost. Danas je dan sv. Ivana Boska."

I gle, s koliko veselja danas pitomci oblače svoja svečana odijela, i sve jedan drugom namiguje, kao da želi reći: „Ej, braco, ako se danas ne razveselimo, onda nikad."

Jutarnja je molitva. Početak dana. U molitvi se čuju glasovi 130-orice mladića, ali danas je ta molitva tako sabrana, tako žarka, da izaziva poštovanje. I sv. Pričest bila je u znaku Don Boskova blagdana. Njegova slika bila je osvjetljena nebrojenim žaruljicama, ali tamo gore u nebu sigurno je Don Bosku lebdio oko ustiju onaj nama tako poznati njegov smiješak. On je uživao, jer je gledao, kako njegovo djelo napreduje. Ova žarka molitva, ova mnogobrojna sv. Pričest njegovih pitomaca djelo je njegove devetnice...

Pjesma sa kora, zapravo molitva u divnoj melodiji, učinilo je, da je jutarnja molitva sa sv. misom bila jedna od najdivnijih stvari toga dana.

Svečanu sv. Misu u pola 10 sati prikazao je Presvj. gosp. Dr. Josip Lončarić, župnik sv. Petra, uz asistenciju naših poglavara. Monsinjor

je održao također i vrlo lijepu propovijed.

Poslije svečanog objeda, na koji su bili pozvani preč. gg. katehete zagrebačkih škola i zastupnici redovničkih zagrebačkih kuća, bila je dulja šetnja. Poslije podne u 6 sati slijedila je u glasbenoj dvorani svečana akademija.

Što znači akademija u salezijanskim zavodima? Lijepa glazba, recitacije, ozbiljni i šaljivi igrokazi, melodrama, kupleti, a sve su to, kako se izrazio preč. g. direktor, „stvari iz našega života, u zbilji gorke, na akademiji podane u zlatnoj torbici sa slatkim bombonima.“ Taki su na ovoj akademiji nastupali Mali muzikaši, Mali učenjaci, pa Junak znani, koji nas je očarao svojom junačkom smješlošću, završujući uvijek pričanje o svojoj hrabrosti s pobjedničkom pjesmom: Kajdili... dum... dum!

Poslije večere, razumije se opet svečane, čekala nas je na dvorištu jedinstvena zabava. Mnoštvo dječaka skupilo se oko nekog papirnatog okruglog stvorenja. Rekoše, da to ima biti balon. Brzo se izvršiše pripreme za stratosferski lijet. Spiritus je već naliven u rezervoare, a špaga propisano namotana. Još tren, špirit planu, topao zrak napuni balon, koji skoči u zrak. Ali nesreća nije daleko ni od koga, pa ne bješe ni od nas. Špaga ode s balonom, koji se dočepao slobode. Sad je tek nastao pravi urnebes. Ko će nam dokučiti balon, što ćemo bez balona.

Ali balon se hladnokrvno uspinjao i dokučio već nevjerojatne visine, svjetski rekord lijeta u zrak. Ode prema Maksimiru i nestade ga. Izvidnice, koje su ga slijedile, javiše strahovitu vijest: „Balon je izgorio na balkonu jedne kuće. Jedina žrtva — on sam.“ Vijeće graditelja i inžinjera zaključilo je odmah te večeri, da će na godinu kupiti jedan kilogram špage više za balon, i s time se išlo spavati. —

Zavod Martinis - Marchi, Split

Ove se godine nismo još javili. Što ćete, nije Split mačji kašalj — daleko smo, pa to ne ide lako. Toliko ima da vam pišemo, te ne znamo, bi li počeli od početka, od sredine ili od kraja. Počet ćemo dakle od početka školske godine.

Kada su se veliki praznici svršili, vratili su se pitomci opet u zavod. Došlo je i mnogo novajlija, i to sve kr-

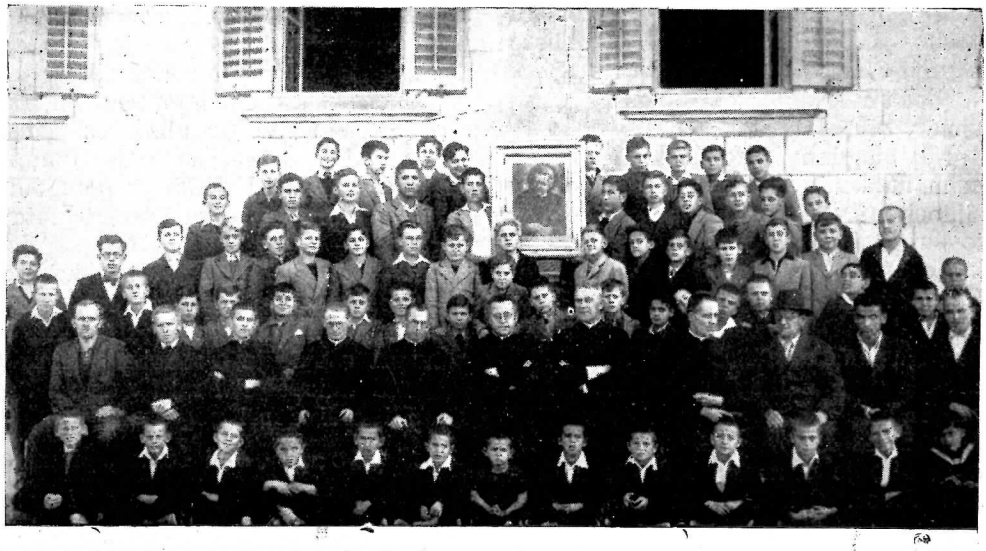

Split. *Pitomci sirotišta i konvikta sa svojim gg. poglavarima.*

šni, zdravi Dalmatinci. Početak rada bio je začinjen s nekoliko gorkih suzica za svojima. Ali i ovi su se se priviknuli, pa je išlo naprijed kao po loju.

Već nakon nekoliko nedjelja eto radosti: izlet u Supetar na otoku Braču. Svanulo je napokon sretno jutro 14. oktobra — dan našeg izleta. Rano ujutro ukrcali smo se veselo raspoloženi na parobrod „Crikvenica", i kad smo se otisnuli od obale, naša je fanfara otsvirala nekoliko koračnica, te smo tako uz pjesmu i svirku putovali. Sreća je bila u tome, da je more bilo mirno, te nije nitko morao plaćati „porez" nemilosrdnom Posejdonu... Stigavši sretno u Supetar, uputismo se u Dom Gospe od Zdravlja, gdje su nas časne sestre Milosrdnice iz Zagreba nadasve ljubazno primile. Tamo smo proveli nekoliko ugodnih satova. Kada smo se poslije podne vraćali na parobrod, razumije se, da na jednoj livadi nije izostala nogometna utakmica između domaćina i nas, koju smo dobili sa 1:2 za — domaće. Na parobrodu fanfara je još jednu veselu „zabubnjala", a Crikvenica odnijela nas je veselo raspoložene u Split, gdje je opet započeo stari prozaički život.

Mjesec prosinac donio je opet sunca i veselja u naš zavod. 6. prosinca došao je sv. Nikola, koji je obilato nagradio marljive i dobre, ali s njime su došli i krampusi sa svojim „darovima" za nekoje junake.

Na blagdan Bezgrešne primili su osim nutarnjih pitomaca i naši oratorijanci u velikom broju sv. pričest te su postavili svoju mladost pod okrilje Bezgrešne nebeske Majke. Svečanu sv. misu otslužio je preč. g. prof. Mate Garković, rektor Bogoslovnog sjemeništa, a naš g. Al. Val. Kovačić ocrtao je lijepim riječima veliko značenje blagdana Bezgrešne za čitavu Salezijansku družbu. Poslije sv. mise bilo je primanje članova u družbu Presv. Olt. Sakramenta. Poslije podne bila je u dvorani akademija s pretstavom: Žrtva zlobe.

Nekoliko je dana prošlo, pa eto nove radosti: proslavili smo imendan našeg ljubljenog oca, vlč. g. ravnatelja, Dr. Tome Kelenca. Svi smo sv. pričest darovali za njega, koji se s tolikom ljubavlju dao na to, da iz nas načini poštene ljude i koji nam je u zavodu otac i majka. Gromoglasni „živio" orio se cijeli dan po zavodu. Iz naših grudi orila se pjesma: Lijepo ime Toma, Toma, Bog ga živio mnogo ljeta!... Poslije podne na svečanoj akademiji bio je naš ljubazni svečar upravo zatrpan iskazima naše zahvalnosti. Pjevanju, deklamacijama, sviranju — i srdačnim željama nije bilo kraja. Na koncu te sjajno uspjele akademije, davali su pitomci poučnu šalu: Tko traži, nađe. Proslava blagdana je u svakom pogledu odlično uspjela.

„Božić, Božić!", veselo smo vikali, kada smo se malo dana zatim uputili svojim kućama, da u krugu svojih milih provedemo lijepe božićne blagdane. A kako svaka stvar na ovoj bijednoj zemlji ima svoj kraj, tako isto i naši praznici. Prvi pitomci vratili su se već prije Sv. tri kralja. Tada smo imali dvije lijepe pretstave i to: Zlatna zvijezdica, i lakrdiju: Neustrašljivac i bojazlivac, koja je tako uspjela, da je publika tako reći plakala od smijeha.

Kada su se svi pitomci vratili u zavod, počelo je „bubanje" punom parom. Polugodište je blizu pa treba dobro grijati klupu, da bude u knjižici sve u redu. I došlo je polugodište, — strašna riječ za nas „filozofe" sa juga, — a možda i za one sa sjevera. — Teškim srcem smo došli u školu po knjižice. Kad smo se vraćali kući, bilo je svašta za vidjeti. Ali u glavnom uspjeh je bio dobar, tako da smo bili zadovoljni i mi i naši roditelji, a i naši dobri poglavari.

Borovečki Ivan, pitomac.

(Nastavak slijedi.)

SALEZIJANSKI VJESNIK izlazi svaki drugi mjesec. Godišnja pretplata 10 Din, pojedini broj 1.75 — „Salezijanski Vjesnik" izdaje Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu. — Predstavnik Josip Tkalec. Tisak Salezijanske tiskare, Rakovnik. — Za tiskaru odgovara: Dr. Josip Valjavec, Rakovnik - Ljubljana. — **Odgovorni urednik** Nikola Pavičić, Vlaška ulica 38.

Dva salezijanska junaka

(Nastavak)

Iz Lingkonghova krene apostolska četica ladom, nad kojom se vila bijela zastava katoličke misije. Za cijelog putovanja bio je Mons. Versilja duboko zamišljen, dok je don Karavario sjedeći njemu sučelice molio svećenički časoslov.

Bilo je krasno jutro — kao u proljeće. Popuhivao je povoljan vjetrić, i ladica je sigurno plovila naprijed azurnim valovima „biserne rijeke" Peikianga.

Poslije poduge vožnje sidoše Monsinjor i don Karavario s lađe i držeći se obale stigoše pješke u jedno selo, gdje je baš bio vašar. Među onom svjetinom primjetili su neka sumnjiva lica, pa su se brzo vratili na lađu. Tu uzeše da nešto založe. Ali dok su oni jeli, mornari i učitelji, koji su stajali vani na palubi, opaziše na oko pola km daleko nekakvu vatru i desetak ljudi oko nje. Bili su to vrlo opasni pljačkaši. Jedva je izbilo podne, Monsinjor započe „Anđeo Gospodnji", i cijelo je društvo pobožno prihvatilo slatko pozdravljenje Kraljici mučenika.

Približavao se čas strašne borbe... Tek što je molitva utihnila, zaurla s obale divlja rika. Jedan gromki glas zapovjednički naredi: Ustavite ladu! — Ljudi smjesta spustiše sidro. Onaj glas s obale grmio je dalje: Ko ste?

— Ljudi s katoličke misije.

— Koga vozite?

— Biskupa i neke katolike, koji idu da propovijedaju vjeru i obraćaju... — objašnjavao je lađar.

— Primaknite ladu!

— Mi smo s misije i nemamo razloga da se primičemo obali.

— Smjesta se primaknite! — ponovi razbojnik prijeteći.

Žene naslutiše pogibelj po samom načinu ovog razgovora, pa počeše moliti krunicu zazivajući tako Marijinu pomoć. Lađa se polako približila obali. Svi su molili.

Nekoliko gusara skočiše na lađu. Razgovor se nastavi:

— S čijom dozvolom putujete? Ko vam je izdao putnicu?

— Nitko — odgovori lađar — jer je još nikad nitko nije tražio od misionara.

— Ali kako ti smiješ da voziš ovuda putnike bez našeg pitanja? — Nećete više! A kao kaznu za ovo isplatite nam odmah 500 dolara u kineskom novcu pa možete slobodno dalje.

— Nemamo — svega nekoliko dolara.

— Ili nam isplatite 500, ili ćemo vas sve postreljati!

Lađar saopći naredbu putnicima, koji su se zatvorili u lađu, i pozove Monsinjora da izađe i pregovara s gusarima. Ali ga žene stadoše zaklinjati da ne izlazi. Tada izađe na palubu don Karavario i prema kineskom običaju preda svoju posjetnicu razbojniku, pa se, naklonivši se, povuče opet u lađu.

Gusar pročita posjetnicu i ostade pri svojoj ucjeni:

Ovi će nam stranjski đavoli platiti 500 dolara!

Tada izidoše Monsinjor i don Karavario i predstaviše se svojim krvnicima:

— Oprostotite, poštovana gospodo! — molio je biskup. — Nemamo što tražite.

Ali pljačkaši nijesu primali isprika. Nasrnuše na svećenike:

— Smrt ovim evropskim vragovima!

Ispališe dva hitca, — na sreću ne pogodiše. Ali na prasak pušaka pomoli se na obali nekoliko naoružanih i bijesnih razbojnika, koji su jedva čekali da se bace na plijen. Neki skočiše na lađu da je pretraže. Kad ugledaše žene, zaurlaše divlje i podrugljivo. Dobri Pastir — Monsinjor Versilja skoči i energično spriječi ulaz vukova, spreman da do zadnjeg daha svom svojom snagom brani nevinost svojih bijelih ovčica.

To je bio početak mučeništva.

(Nastavak slijedi).

PRILOG SALEZIJANSKOG VJESNIKA

GLASNIK MARIJE POMOĆNICE

LIST ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE

GOD. II. OŽUJAK - TRAVANJ 1939. BROJ 2.

Zdravo Marijo

Jedan posve siguran znak našeg preodređenja jest štovanje Prečiste Djevice. Svi naučitelji sv. Crkve složno tvrde s velikim svetim Bernardom da **vjerni Marijin štovatelj ne može nikako da propane.**

Među pobožnostima, kojima mogu kršćani pokazati svoju ljubav prema nebeskoj Majci zauzima lijepo mjesto i ta da izmole dnevno **triput „Zdravo Marijo"** u počast onih odlika, kojima je Presveto Trojstvo uresilo Mariju, odlika moći, mudrosti i milosrđa.

Tu je pobožnost objavila sama Preblažena Djevica svetoj Mehtildi kao sredstvo da postigne skrušenje na smrtnom času. Prvi je ovu pobožnost širio sveti Antun Padovanski. Svetac je kod toga imao pred očima štovanje Majke Božje s nakanom, da mu Ona sačuva čistoću uma, srca i tijela usred opasnosti ovoga svijeta. I mnogi su drugi kao i on osjetili blagotvorni učinak ove pobožnosti.

Kasnije je i sveti Leonardo iz Porto - Mauricija molio i učio druge da mole ujutro i uveče **triput „Zdravo Marijo"** u čast Bezgrešne Djevice da ih Ona preko dana i noći sačuva od svakog smrtnog grijeha.

Ove dvije sjajne franjevačke zvijezde nasledovao je sveti Alfonz Liguorij. On je žarko preporučivao ovu pobožnost i više ju je puta naložio kao pokoru dušama, koje su se kod njega ispovijedale. Sveti je naučitelj naročito svjetovao ispovjednicima, očevima i majkama, da je neprestano stavljaju na srce svojoj djeci.

A sveti je Ivan Bosko uveo ovu pobožnost u svoju salezijansku obitelj time, što je propisao da se kod večernjih molitava moli još **triput „Zdravo Marijo"** sa zazivom: **„Draga Majko, Djevice Marijo, daj da spasim svoju dušu".** Osim toga je naročito u mjesecu svibnju poticao svoje duhovne sinove da izmole triput **„Zdravo Marijo"** prije početka klečeći kraj postelje. Bolesnicima i onima, koji zbog umornosti ili pomanjkanja vremena nisu mogli obaviti svih propisanih molitava, često je preporučivao da izmole bar **triput „Zdravo Marijo"** u čast Majke Božje.

Papa je Leon XIII. odobrio ovu pobožnost 8 - II - 1900 podijelivši oproštenje od 200 dana svima onima, koji izmole triput „Zdravo Marijo" ujutro i uveče sa zazivom svetog Alfonza: **„Majko moja, čuvaj me danas od smrtnoga grijeha."** Ovo se oproštenje može pokloniti i dušama u čistilištu.

A Sveti je Otac Pijo X svima onima, koji će vjerno obavljati ovu pobožnost, podijelio **Apostolski blagoslov.**

Razmišljajući o ovoj pobožnosti sveti je Leonardo iz Porto - Mauricija uskliknuo: **„O kako je sveta ova pobožnost! Ona je vrlo uspješno sredstvo da osiguramo svoje vječne spasenje."**

Malo dobre volje

Sv. je Pavao pišući Korinćanima pohvalio macedonske vjernike, jer su, iako vrlo siromašni, ipak „preko mogućstva dragovoljno darivali sirotinju" (II. Kor. 8, 2) dijeleći milostinju. Poticao je i Korinćane da se odlikuju i djelima milosrđa kao što se odlikuju pravim kršćanskim životom. Upozorava ih da rado iz ljubavi prema braći daruju koliko im prilike dopu-

štaju, jer takvi darovi donose blagoslov djeliteljima. Prema djelima milosrđa postupat će i s njima Gospodin. Doslovno im piše: „A pamtite ovo: Koji rijetko sije, rijetko će i žeti. Svaki kako je odlučio u srcu, a ne sa žalošću ili od nevolje, jer Bog ljubi vesela darovatelja“ (II Kor. 9, 6-7).

Glasnik Marije Pomoćnice — kao Njezin prosjak — zalazi već drugu godinu i u vašu kuću. Preko toga Glasnika kuca sama Marija na vaša srca i moli: „Sjetite se moga svetišta kakvim darom!“ — Jeste li se već odazvali ovoj molbi svoje nebeske Majke?

— Rado bih darovao i ja nešto — reći će koji od vas — ali mi prilike nikako ne dopuštaju.

Ako zaista ne možete sami da date, onda se potrudite da dobijete nešto od drugih za Mariju. A kako? Evo vam načina:

1. Pokažite onima, koji mogu nešto darovati, Glasnik Marije Pomoćnice.

2. Ako vam je teško moliti druge za milostinju, javite nama priloženim arkom imućnije dobre osobe, obitelji ili poduzeća, na koje bismo se mi mogli obratiti pismenom molbom za pripomoć.

3. Preporučujte bolesnicima i drugim osobama, koje se nalaze u bilo kakvoj poteškoći, da se u svojim potrebama zavjetuju Mariji Pomoćnici, i budu li uslišani, neka pošalju svoj doprinos za Njezino svetište.

4. Potsjetite svoje prijatelje i znance na „Vječne mise“ ili Misni savez, koji je odobrenjem više crkvene vlasti utemeljen na Knežiji u Zagrebu. U taj savez možete upisati sebe ili svoje pokojne. (Za svaku se osobu plati 5 dinara).

Primamo i obične svete mise i to tihe po 10 dinara, ako ih možemo obaviti kad god hoćemo, a 15 dinara, ako darovatelj odredi dan, na koji da se čitaju. Pjevane mise primamo po dijecezanskoj taksi, to jest po 30 dinara.

Sve su to načini kojima ćete moći i u svome siromaštvu biti vrlo radini suradnici. Samo treba malo dobre volje. Budite uvjereni da vam Marija neće ostati dužna. Molit će se puno za sve dobročinitelje Svoga svetišta, pa i za vas. A onaj „koji daje sjeme sijaču i kruh za jelo, dat će i umnožit će sjeme vaše, i umnožit će plodove pravde vaše, da se u svemu obogatite za svaku darežljivost, koja po nama čini hvalu Bogu“ (II Kor. 9, 10).

Očekivali smo porođenje. Ali događaj, koji je najradosniji u životu mladih roditelja, za nas je imao biti neizbježiva nesreća. Liječnici su nam saopćili smrtonosnu opasnost. U času, kad prestaje svako ljudsko umijeće, stavili smo sve svoje pouzdanje u Boga posredstvom Marije Pomoćnice i sv. Ivana Boska. Operativni je pothvat savršeno uspio, i naš nas dragi Petar — Slavko neizrecivo obradovao svojim dolaskom na svijet. Bilo je još nekoliko časova, kad smo tokom prvih mjeseci ozbiljno zadrhtali nad životom dječaka, ali je Don Bosko i tu pomogao.

Nikad nećemo prestati da zahvaljujemo Mariji Pomoćnici i dragom svecu, zaštitniku naše obitelji.

Z. Srećni roditelji.

Mrena, koja mi se bratu navukla

na oči, prijetila je da ne izgubi posve vida. Trebalo so podvrći teškoj i nesigurnoj operaciji. Iako je to izveo jedan vanredni specijalista, ipak je izgledalo da se lijevo oko više neće moći spasti. Kao veliki štovatelj sv. Ivana Boska i bivši salezijanski pitomac, preporučio sam njemu stvar, i brat je ozdravio.

Šaljem obećanu svotu za salezijanska djela, i ostajem uvijek zahvalni

T. Dr. Karlo Molar.

Zahvaljujem Majci Božjoj za primljene milosti i šaljem svotu za crkvu Marije Pomoćnice.

Antunovac Ana Pastva.

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku za ozdravljenje.

Rajić Ivana Novak.

Zahvaljujem našoj premiloj Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku za ozdravljenje nosa. Bila sam u velikoj brizi i stisci, jer nisam dobila pomoći ni od kuda. A eto, kad sam se preporučila njima, boli su nestale i nos je opet posve zdrav. Zato im srdačna hvala te se preporučujem i dalje njihovom zagovoru.

Zagreb Marija Asel.

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku za primljene milosti.

Đakovo Nina Predmerski.

Muž mi je bio teško bolestan, te sam bila u velikoj brizi. Baš sam čitala Vjesnik, te vidim dva ozdravljenja po zagovoru bl. Marije Macarelo. Počela sam i ja moliti za muža, i bila sam uslišana; muž mi je naskoro ozdravio. Zahvaljujem dragom Bogu, što me je uslišao po zagovoru svoje vjerne i blažene službenice, a nju i dalje molim da mi bude zagovornicom.

Zagreb, Knežija Suradnica

Zahvaljujem Majci Božjoj, Pomoćnici kršćana, što sam ostala na životu poslije teške operacije.

Banfić Amalija.

Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku zahvaljujem što sam uslišana u molbi za namještenje, te molim i za daljnju zaštitu.

Feldin Marija.

Primila sam od Marije Pomoćnice kršćana i sv. Ivana Boska milost dok sam bila u velikoj potrebi, pa im javno zahvaljujem.

Marija Magaš.

Najsrdačnija hvala našoj dragoj Majci Pomoćnici kršćana, što je ozdravila našeg malog unuka od teškog slučaja difterije. Svi su već liječnici bili zdvojni nad životom našeg Mire, a moćni zagovor nebeske Majčice povratio mu je zdravlje, i sad je opet veseo on i mi s njime. — Zahvaljujemo i za tolike druge milosti, koje smo primili od Marije Pomoćnice, te darujemo svoticu za gradnju njezine crkve.

Jagarić Filipina i Aleksander.

Zagreb - Knežija

Iz dna duše i sa svom ljubavlju zahvaljujem Mariji Pomoćnici za teški križ, koji mi je poslala kao dar za svoj blagdan a kao odgovor na moju molbu da me poštedi. Bonum, mihi Domine, quia humiliasti me!

Zagreb Suradnica.

Zahvaljujem Mariji Pomoćnici na milosti, i šaljem dar za gradnju njezine crkve.

Kotor Franičević Ivanka.

Zahvaljujem bl. Mariji Macarelo i Mariji Pomoćnici kršćana što su mi pomogle u velikoj stisci. Bila sam bez stana i dvorane, koju trebam kod odgoja siromašne djece zagrebačke periferije. Preporučila sam svoje potrebe bl. Mariji Macarelo i Mariji Pomoćnici, i brzo sam našla i stan i dvoranu.

Zagreb Nikolaja Mali.

Hvala Mariji Pomoćnici, što je pomogla mome sinu kod male mature. Preporučujem ga i dalje njezinoj zaštiti.

Daruvar L. M.

Tisuću puta hvala dobroj Mariji Pomoćnici za sretan uspjeh teške operacije i ozdravljenje. Obećanu svotu darujem za gradnju crkve Marije Pomoćnice u Zagrebu.

Zagreb - Ljubljanica Marija

Bogu svemogućem jedino rođenom Isusu Kristu, Mariji Pomoćnici i sv. Ivanu Bosku moram i hoću hvalu i slavu davati svukud i na vjeke.

Mort Uršula.

DAROVI ZA GRADNJU CRKVE MARIJE POMOĆNICE U ZAGREBU

N. N. 1500 din. — N. N. 1532 din. — Bachman Ana 1500 din. — Gdja Hartman 500 din. PO 200 DIN.: Pečuh Marija — Gdja Konen — Slaviček Ljerka — Stašić Marija 180 din. — Mrkonjić Ina 150 din. — Meštrović Ruža 120 din. — PO 100 DIN.: Kršnjavi Štefa, utemeljitelj — Senfner Franca, graditelj — Anić Ljubica — Mesarić Janko i Marija — Šunjić Paula — Šojat Milan — Špan Jakob — Altman Ankica — Šebenik Julči — N. N. — Štimac Josip — Porges Miroslav — Mohr Viktor — vlč. Maračić Jakob — Šuveljak Margita — Perić Marko — Medved Bara 70 din. — PO 60 DIN.: Struss Eva — Modrušan Agneza — Duić Blaž — Toth Amalija — Župni ured sv. Vid, Malinska 70 din. — PO 50 DIN.: Malik Hygina — Madjer Zora, mj. dopr. — Jovanovac Ivan — Bem Gabrijela — Petrić Eva — Kolar Angela — Benzoni Augustin — Vračun Marija — vlč. Pavunić Stjepan — Slavečki Juraj — Zane Šimun — Bakarčić Anica — E. M. — Capan Marija — Ss. milosrdnice Glina — Šrekajs Ana — don Pero Kalodjera — Mošunjac Lucijana — Bunjevac Eva — Štolcer Vjekoslav — Matena Jelka — Mali Paula, mj. dopr. — Jakobi Vilma — Kostelac Antonija — Aleksander S. D. — Butković Marija Dolores — Sal. zavod Martinišče — Beljan Marija — Starc Julija, utemeljitelj. — PO 40 DIN.: Crlenjak Irena — Dr. Dujmović Mate — Buconić ud. Vice — Strapajević Angela — Šimunić Marija — Smole Stjepan. — PO 30 DIN.: Zidarić Marija — Fabijani Ignac — Perkovac Beta — don Hraste Mato — Grbovec Ivan — Krušec Josipa — N. N. — Drenik Hilda — Podlesek Jula — Štefčić M. — Res Antun — Sevald Magdalena, mj. dopr. — Lehkec Petar — Križ. sestrinstvo Petrovaradin — Hausler Milka, mj. dopr. — Macan Marija — Ozdanovac Antonija. PO 25 DIN.: Poljak V. P. — Dlouhy Marija — Dobrovoljac Amalija — Novak Irena — Zubčić Kata — Britvić Milan — Rep Cecilija — Ss. milosrdnice Prelog. — PO 20 DIN.: Zver Franjo — Brdjanović Kata — Bogojević Lavinija — Zebić Ivo — Mužina Ljubica — Pašić Andrija — Brechlar Dinko — Čehulić Ivan — Werner Djuka — Stipetić Ema — Biršić Petar — Vicić Zdravko — Sparožić Jozo — Župski ured, Pokupsko — Predmerski Nina — Župski ured Donji Miholjac — Forst Josip — Stari Tomo — Saftić Pepika — Medved Bara — Prebeg Ljudevit — Matković Matilda — Crnković Božo — Špoljarić Martin — Trajber Ivo — Dorčić B. — Ss. milosrdnice, Kraljevica — Mrdović Kata — Andreić Ante — Tkalčec Martin — Lopac Lucija — Janjić Ana — Kovač Rozina — Delija Josip — Pavić Albina — Pupić Vilma — Ss. Dragocjene Krvi — Keller Wendel — Ribar Gizela — Bonifačić Antun — Belak Mijo — Šteka Dinko — Matić Lucija — Karavanić Josip — Ss. sv. Križa — Dr. Milan Beluhan — Valjato Ivo — Djukić Vinko i Jozefina — Kauzlarić Frane — Tocigl Gizela — Vidaković Marija — Ramljak Irma, mj. dopr. — Katoličke žene, Varaždinske Toplice — Došek Milka — Jurković Marija — Znidarić Genovefa — Perković Rina — Ostojić Marica — Tonšić Tonka — Koder Apolonija 16 din. — PO 15 DIN.: Bartulić Ana — Židovec Franjo — Sabioncello Niko — Coklica Magdalena — Žurovec Ana — vlč. Uravić Aleksander — Matić Lucija — Hrlić Nikola — vlč. Globočnik Vlado — Kuštreba Terezija Mašina Lucija — vlč. Marulić Nikola — Jelušić Vjera, mj. dopr. — Carević Ema — Kružić Makso. — PO 12 DIN.: Matijašec Stjepan — Cvrtila Josip — Tebaldi Ivka — Čuljat J. — PO 10 DIN.: Krivošić Ana — Kučinić Julka — Jednačak Katica — Kovačević Katica — Glazer Marija — Belak Mate — Poznovija Josip — Eichinger Jakob — Hang Antun — Grm Terezija — Falak Zorka — Zanchi Ivan — Nović Milica — Šeb Margereta — Tavaris Josip — Slanić Sofija — Kallay pl. Juraj — Baid Marija — Frolich Antuna — Ipšin Marica — Fragner M. — Brkić Kata — Vinceković Zlata — Rukavina Milan i Mandalena — Mlinarić Marija — Cike Eduard — Grudić Rega — Kovačević Đuro — vlč. Lončarek Vladoje — Jovanovac Franjo — Filjak Matija — Dr. Cuculić Tomo — Kreszinger Draga — Jurkotić Emil — Golijan ud. Pera — Robinac Josipa — Junger Marija — Sečen Margarita — Mikić Franjo — Kromp Sofija — Car Paula — Kauzlarić Ivan — Šestak Ana — Redulić Ljubica — Sušec Tomo — Kepe Ana — Vitković Marija — Vaičić Marija — Džimić Ilija — Muršec Ivo — Koch Adam — Osti Anka — Vučić Ruža — Toldi Josip — Kelčec Ljubica — Župski ured, Velemerić — Anka Kovačić — Crnković Josip — Štefulj Dora.

ZA 1 KUB. METAR ZIDA DAROVALI:

Bažant Marija — Afrić Hinko — Afrić Hinko za pok. Afrić Arminu — vlč. Frankola Franjo.

Salezijanska tiskara - Rakovnik, Ljubljana.

Izvolite poslati
Salezijanski vjesnik slijedećim osobama:

Ime	Kraj	Pošta

Ime	Kraj	Pošta

Adresa revniteljice
(ili osobe koja šalje adrese)

.....

.....

U ..... dne ..... 19 .....

Iz tehničkih razloga nije još dotiskan Pravilnik salezijanskog suradništva, o kojem je govor na kericama, ali ćemo ga sigurno poslati u trećim brojem Salezijanskog Vjesnika.

Sretan Uskrs želi svim suradnicima i suradnicama

Uprava.

ČITAJTE NAŠE KNJIGE

Uprava salezijanskog suradništva u Zagrebu, Vlaška ul. 38, ima ove knjige:

DON BOSKO tvrdo u platno	35.—
BL. MARIJA MACARELO	2.—
SV. TARZICIJE	0.50
ČUDESA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE	2.—
IZ KNJIGE ŽIVOTA	1.—
KRATKI VALOVI	1.—
VESELI KUMEK (anegdote)	1.—
MLADA AKCIJA	1.—
SV. ROK	1.—
GODIŠTA 1931., 1933., 1934., 1935., 1936. SALEZIJANSKOG VJESNIKA	broširano 10.— uvezano 15.—

Uredništvo je primilo:

KNJIGA PJESAMA O BL. NIKOLI TAVILIĆU

Rijetki su trenuci, kada čovjek u zanosu i poletu stvara velike misli i velika djela. Što vrijedi za pojedince, vrijedi i za narode. Ne rađaju se u narodu u svako doba veliki ljudi. Još rjeđe se rađaju veliki sveci. Hrvatski narod može se ponositi, da je iz njegova krila izašao veliki muž i veliki svetac, bl. Nikola Tavilić. Njime bi se znali dičiti i veliki narodi.

K jubilarnoj godini bl. Nikole Tavilića izašla je knjiga pjesama „CVIJET HRVATSKE KRVI", kojom su pjesnik Baltazar Vijolić i slikar Gabrijel Jurkić na divan način umjetnički uzveličali lik i život ovog hrvatskog jerusalemskog Blaženika. To je jedna od najdivnijih i najljepših pjesničkih knjiga, što su u poslednje vrijeme osvanule u hrvatskoj književnosti. To je ujedno najsjajnije književno djelo, koje je dosada stvoreno o bl. Nikoli Taviliću. Knjiga je krasno opremljena te stoji 10 dinara, a naručuje se kod Hrvatskog Odbora za Sv. Zemlju, Zagreb, Trenkova 1.

NAŠI POKOJNICI

Tubić Ivan iz Kutjeva — Ivanković Andro iz Vrbovskog — Resman Julijana iz Novigrada Podravskog — Čileš Ivan iz Šestanovca — Matić Marija iz Vinkovaca — Brnetić ud. Uršula iz Korčule — Molnar Agneza iz Vinkovaca.

Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima. Počivali u miru. Amen.

(Molimo dobre suradnike i suradnice, neka nam rado jave imena umrlih suradnika, da se molimo za njih i drugima ih preporučimo u molitvu. Ima suradnika, koji ne primaju Vjesnika, i za njih molimo, da nam javite, ako umru.)

Ako je naslovnik umro ili promijenio stan, molimo, da se Vjesnik vrati: UPRAVA I UREDNIŠTVO U ZAGREBU, VLAŠKA UL. 38.